

Éljen a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója!

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVIII. évtolyam

8637 szám

8 oldal 30 bani

Péntek

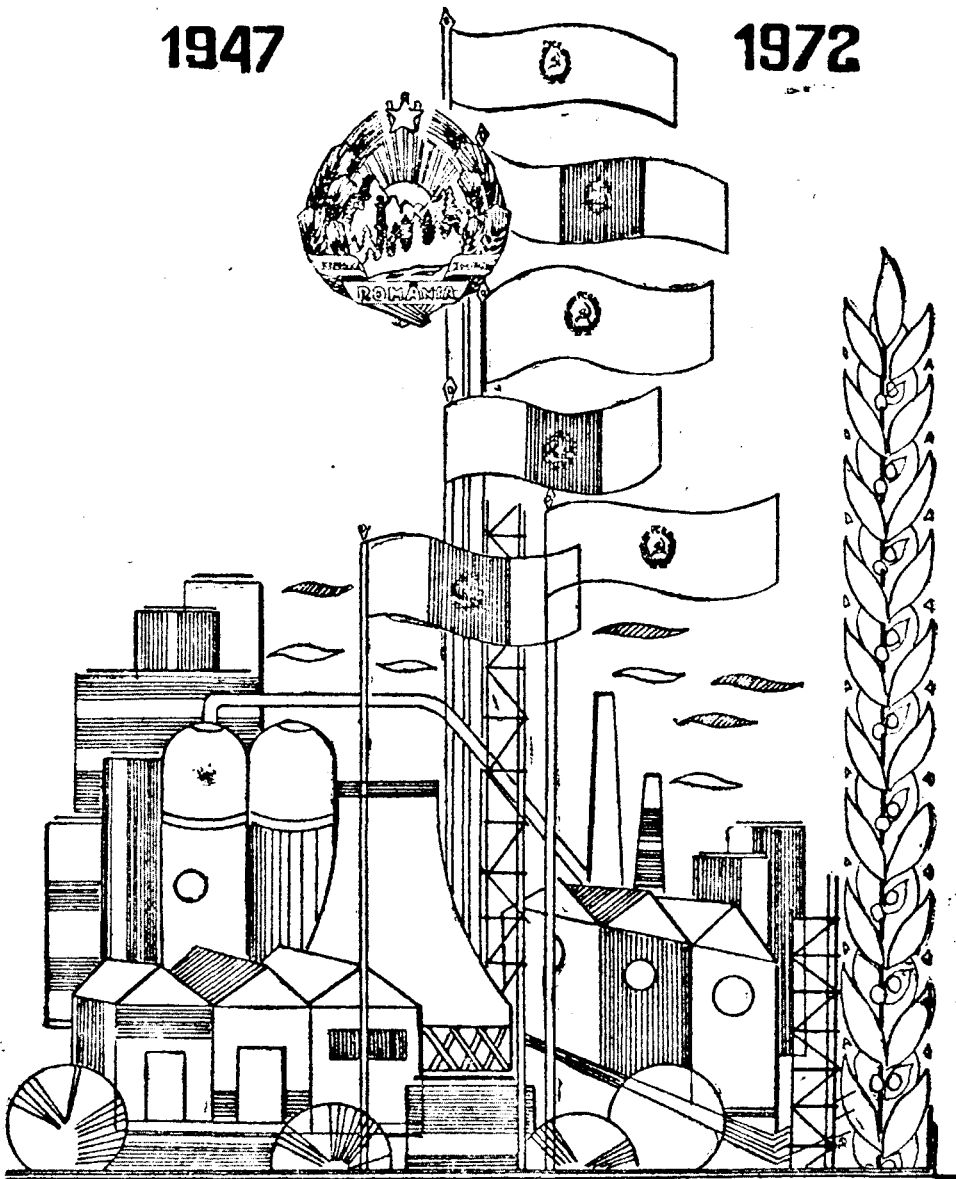
1972.

december 29

DECEMBER 30

1947

1972

ALASZU PÁL rajza

A Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója érem, magas címek és érdemrendek ünnepélyes átnyújtása

Csütörtök délután az Államtanácsnál ünnepélyes külsőségek között került sor a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója érem, a szocialista Románia egyes magas címei és érdemrendjei átnyújtására, néplünk nagy ünnepe alkalmából.

Az ünnepségen részt vettek a következő

elvtársak: Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Păună, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának több

(Folytatása a II. oldalon)

Nicolae Ceaușescu elvtárs beszéde

Tisztelt elvtársak!

A Központi Bizottság, az Államtanács, a Minisztertanács és a magam nevében mindenekelőtt a legmelegebben gratulálni óhajtok a Szocialista Munka Hőse cím 25. új kitüntetésének, gratulálni akarok mindazoknak az elvtársaknak, akiket kitüntettek a Munkaérdemrend és a Kulturális Érdem Érdemrend I. fokozatával, az összes jelenlévőknek ahhoz, hogy megkapták a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója érmét. Ugyanakkor gratulálni óhajtok mindazoknak, akiket e napokban kitüntettek Románia Szocialista Köztársaság érdemrendjével és érdemérmével.

A Szocialista Munka Hőse cím, az érdemrendek és az évfordulói érem adományozása kifejezi a nagyrabecsülést a tevékenység iránt, amelyet önök mindegyike és munkaközössége kifejtett és kifejt a párt és a kormány politikájának megvalósításáért, Románia fejlesztési tervének valóra váltásáért.

Az a tény, hogy ezeknek az érdemrendeknek és érdemérmeknek az átnyújtását összekötöttük a Köztársaság kikiáltása 25. évfordulójának megünneplésével, különleges jelentőséget kölcsönöz ennek az ünnepségnek. Ugyanakkor kifejezi a párt- és államvezetőség bizalmát az önök és munkaközösségeik ama tevékenysége iránt, amelyet a továbbiakban kifejtjenek Románia

fejlesztési tervének megvalósításáért, pártunk és államunk bel- és külpolitikájának valóra váltásáért — amely politika együttműködésre törekszik az összes szocialista országokkal, a független fejlődés útjára lépett országokkal, a világ összes államaival társadalmi rendszerre való tekintet nélkül, s amelynek alapja a teljes jog-egyenlőség, a nemzeti függetlenség és szuverenitás tiszteletben tartása, a belügyekben való be nem avatkozás és a kölcsönös előnyök. Éppen ez a politika, amelyet a Román Kommunista Párt, Románia Szocialista Köztársaság kormányja következetesen folytat, világszerte sok barátot szerzett hazánkban és népünknek, azt eredményezte, hogy jelenleg, a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulóján Románia olyan nagy rokonszenveznek örvendjen és olyan sok barátja legyen, mint még soha.

Ezért úgy véljük, a legjobb fogadalom, amelyet ebben az ünnepélyes pillanatban mindnyáján lehetnek: mindent elkövetnek a politika megvalósításának elősegítése, hazánk szocialista fejlesztésének, a nép jólétének és boldogságának, a barátság, az egyetemes együttműködés és a béke politikájának elősegítése érdekében.

Gratulálók önöknek és újabb sikereket kívánok, kedves elvtársak! (Taps.)

A Nagy Nemzetgyűlés
ülésszakának munkálatairól szóló tudósítás
lapunk VIII. oldalán

Respublika

Tudod-e, kisfiam, mit jelent ez a szó, hogy felségsértés?, tudod-e, hogy apád és anyád, nagyapád és nagyanyád, amikor alig hétéves korában először pillantotta meg az iskolai falitáblát, fölötté a király képe függött a az első napon a legelső iskolánapon, amikor még a betűve: csak titok és jövőbeni álom-barangolást jelentett, az első, amit megmagyaráztak az olajszagú tanteremben, ez volt: a király nevét hiába fel ne vedd, mert börtön és jaj jár neked ezért;

és azt tudod-e, hogy a korabeli bélyegeken egy akkora kisfiú arcképe állt, mint te vagy, akit mégis az ország legfőbb urának és parancsolójának kellett tisztelni és hiába fordult meg kis agyunkban, hogy ő ugyanolyan, mint mi vagyunk,

(Folytatása a VII. oldalon)

Ma délután 5 óra körül rádió- és televízió-állomásaink egyenes adásban közvetítették Románia Szocialista Köztársaság Palotájának terméből a Köztársaság 25. évfordulójának szentelt jubileumi nagynemzetgyűlési ülést, valamint az ezt követő ünnepi műsort.

Történelmi negyedszázad

A népek sorsát meghatározó nagy események — miként a hegyek és tengerek — csak önmagukkal mérhetők, mert nincs hozzájuk hasonló a történelemben.

És mert — tűnjék bár pillanatok, órák, napok művének — századok készítették elő gyökereit, s messzi századokba nyúlnak lombjai.

1947 december 30 ilyen lapja hazánk történelmének.

Mert voltak dózsák és bálcscuk, szocialisták és kommunisták, akik a történelem szorgos földműveseként elvetették a reszpublika gondolatát, hogy amikor megérke rá az idő, amikor megszületik az a vezető erő, mely képes királyi trón helyett népi trónt alkotni, megteremtse az új világ új államszervezési formáját.

1921 májusában hazánk földjén a kommunista párt vált ilyen erővé.

Hogy ötvenegy esztendő történelme során — mely hazánk történelmének szerves, elválaszthatatlan része — ezért az ösök-gondolkodók, költők által megálmodott új világot vigyék harcba a Kárpátkanyar dolgozóit.

A munkások hatalmáért.

Az állami függetlenségért.

A társadalmi szabadságjogokért.

Az emberi személyiség kiteljesítéséért.

És 1944 augusztusa, a fasiszta iga alóli felszabadulás, a fegyveres felkelés meghozta azt a pillanatot, mely új kor-szakot nyitott hazánk történelmében.

A forradalomért.

Utcai tüntetések a demokratikus kormányért, földosztás, demokratikus bírák és prefektusok forradalmi beiktatása, stabilizáció.

Emlékszünk még?

VÖRÖS LOBOGÓ

(Folytatása a VII. oldalon)

HARALAMBIE TUGUI

Románia Szocialista Köztársaság

Szocialista Köztársaság im' új hazánk ma,
S a legermékenyebb és legteljesebb utat járva,
Az ember több eréllyel dúsítja lépteit,
Szívét, homlokát, hangját, eszmei képeit.
S mily tetszősen bugyyan a térti kebeléből
A hangos örömeinek és száll az ég felé föll...
Viszik hegyek, lapályok, visszhangos tengerek,
Hogy minden arcon újabb napot tükrözzenek.
Vidám frigyek szövdnek, kezet a kézbe fonva,
Tisztán, mint aranylányt, mit hold vetít a lombra.
Már mindenütt derűs-friss gyereksapat örül.
Sok álomlányú homlok füzéreként fog körül.
Ez békés föld, hazája a termő, dús kalásznak,
Amelyre edzett izmú, hű harcosok vigyáznak.

A Köztársaság biztos hajónk, melyen a néppel
Repülve, büszkén nézünk boldog jövőnk felé fel.
Mi most csak álom: holnap formát kap, lenge szárnyat,
Színt, hangot, csillagtisztá palástot, dús ruhákat.
Új partot érünk, melyhez most küzdve rohadtunk,
Hogy minden tellünk egygyé forrassza nemzetünk.
Hisz' vezetünk a Párt — tapasztalt harcnyerő —
Az energia magja, rohamra hős erő,
Mely soha meg nem torpan, nem tétováz remegve,
S a hangja büszke hang, mely hív, szólít, biztat egyre,
Hogy formáljuk a gazdag, új élet könnyedén,
Hazánk határtalan nagy, napos azul-egén.
És véle fonjuk ott, hol az új győzelmeke gyűlnak.
Szocialista hazánk, szép virágoskertünk!

Fordította FRANYÓ ZOLTÁN

A Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója érem, magas címek és érdemrendek ünnepélyes átnyújtása

(Folytatás az I. oldalról)

tagja és póttagja, az RKP KB több titkára, az Államtanács és a Minisztertanács több tagja.

Nicolae Ceaușescu elvtársat, a Román Kommunista Párt főtitkárát, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnökét kikiáltották a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója éremmel, a szocializmus építésének művében szerzett különleges érdemeiért, a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója alkalmából.

Az Államtanács egy másik törvényerejű rendeletével, a szocializmus építésének művében szerzett különleges érdemeiért a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója érmet adományozták a következő elvtársaknak: Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdet, Maxim Berghianu, Gheorghe Cioară, Florian Dănilache, Constantin Drăgan, Emil Drăgănescu, Fazekas János, Petre Lupu, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vilcu, Ștefan Voitec, Iosif Banc, Constantin Băbășu, Petre Blajovici, Cornel Burtică, Miron Constantinescu, Mihai Dalea, Miu Dobrescu, Aurel Duca, Gere Mihály, Ion Iliescu, Ion Ioniță, Vasile Patilineț, Ion Pătan, Ion Stănescu, Mihai Telescu, Iosif Ugler, Richard Winter, Ștefan Andrei, Ion Dincă.

Ugyanezzel a törvényerejű rendelettel a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója érmet kapta több illegális párttag, régi munkásmozgalmi harcosok, az RKP KB, az Államtanács és a kormány több tagja, nagymegyei képviselők, központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, párt- és állami aktivisták, tudományos és kulturális dolgozók, tábormok.

Az ünnepségen a szocialista építés művében szerzett kiemelkedő érdemeiért a Szocialista Munka Hőse címet és a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója érmet nyújtották át a következő elvtársaknak: Vasile Bărbulescu, a Scornicești községi mtsz elnöke, Nicolae I. Blîndu, a Bosanci községi (Suceava megye) mtsz elnöke, Victor Constantinescu, esztergályos, a góvrai Szódagyár csoportvezetője, Ion Coman, a Ciorăști községi (Vrancea megye) mtsz elnöke, Constantin Diaconescu, a vajdahunyadi Kohászati Építő és Szerelő Tröszt mestere, Alexandru A. Dimen, a csikszentmártoni (Harghita megye) mtsz főmérnöke, Paul Dinu, a craiovi Electropulere üzem tekerésmestere, Nicolae Dogandor, az orczilalvi (Temes megye) mezőgazdasági állomás igazgatója, Maria D. Dulică, a Pitești-i Textilvállalat segédmestere, Gheorghe Duma, a Șaulia községi (Maros megye) mtsz elnöke, Farkas György Károly, a leteai Papírgyár munkása, Nicolae Gaidagi, a topalui (Constanța megye) mtsz elnöke, Radu Lițan, a bukaresti Republica üzem 6 collos henger-sorának gépbeállítója, Grigore Lupes, a romani Csőgyár műszerészlakatos, Kovács Mihály, a kátolnai (Kovácsa megye) mtsz elnöke, Vasile Miclea, a medgyesi táblalévegy-gyár igazgatója, Ion Mihail, a sadui (Gorj megye) mechanikai vállalat gépmestere, Gheorghe Mihăiescu, a fieri-i (Dimbovița megye) Cementgyár osztályvezető mestere, Constantin Ghiță Minoiu, a bercai (Buzău megye) mélyfűró-kitermelő szektor mestere, Neculai S. Neculai, az Insurăței községi (Brăila megye) mtsz elnöke, Ion Potoceanu, a galati-i kohászati fővállalat vezérigazgatója, Radu I. Rîciu, a drăgănești Vlasca községi (Teleorman megye) mtsz elnöke, Zaira Sachelarie, a strungai (Iasi megye) állami mezőgazdasági vállalat farmvezető állattenyésztési mérnöke,

Ene R. Tătaru, a berezeni-i községi (Vaslui megye) mtsz elnöke, Dimache Toma, Făcăeni községi (Ialomița megye) Román-Koreai Barátság mtsz elnöke.

A szocialista építés művében szerzett kiemelkedő érdemeiért a Munkaéremrend I. fokozatával és a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója éremmel tüntették ki a következő elvtársakat: Romulus I. Alban, a tordai (Kolozs megye) Üveggyár matricása, Dan Mircea Anghel, a Grindu községi (Ialomița megye) mtsz elnöke, Maria Arșu, a București Konfekció- és Kötöttáru-gyár varrónője, Bagosi I. Ferenc nagykarolyi (Szatmár megye) nyugdíjas, Bălinț András, a szecselevárosi (Brassó megye) mtsz elnöke, Dimitrie Bandu, a temesvári Gépgyár főmestere, Filip T. Băcioiu, a Mirsani községi (Dolj megye) mtsz elnöke, Sabin Bec, a Biled községi (Temes megye) mtsz elnöke, Ioan Alexandru I. Berindean, az Energo-termikus Kutató és Tervező Intézet kolozsvári fiókjának vezetője, Mihai D. Bodron, a Tulcea megyei építő-szerelő vállalat szerelőmestere, Aurel Boghici, a sinaiei (Prahova megye) Finommechanikai Üzem igazgatója, Gheorghe Bogza, a someșuli (Szatmár megye) mtsz elnöke, Vasile I. Bucurică, a cimpinai (Prahova megye) Gépgyár öntömezt, Constantin Gh. Bursucanu, a birladi (Vaslui megye) Csapágygyár marósa, Ilie Cioarsă, a nagyaki (Arad megye) Victoria mtsz elnöke, Ioan I. Codea, a kudzsiri (Fehér megye) Gépgyár lakatos, Gavril I. Costin, a kolozsvári Clujana gyár tlmárja, Aurel N. Cristea, az RKP Szében municipiumi bizottságának első titkára, Czege Sándor, a szalontai (Bihar megye) mtsz elnöke, Dumitru F. Dinu, a pitești-i Személygépkocsigyár esztergályosa, Gheorghe Doagă, az I Mai (Brăila megye) mezőgazdasági állomás osztályvezetője, Radu E. Domnea, a băilești-i (Vrancea megye) mtsz elnöke, Trandafira V. Fabricant, a iasi-i Tésátura vállalat szövőője, Ioan I. Gabor, a kiskapusi (Szében megye) Színesfémüzem mestere, Vlad M. Georgescu, a botoșani-i Textilüzem gépmestere, Petrea Gh. Gheleşe, a romani (Brăila megye) mtsz elnöke, Florin T. Giurcă, a vajdahunyadi Kohászati Kombinat villamosacélművének mestere, George C. Ion, a bukaresti Grivița Rosie Vegyipari Gépgyár kazánkovácsa, Pavel N. Lăla, a szebeni Autóalkatrészgyár igazgatója, Gheorghe N. Manole, az Aninoasa községi (Arges megye) mtsz elnöke, Ioan I. Meclăș bányász, borsabányai (Máramaros megye) brigádvezetője, Ioan M. Melaniuc, a besztercei állam mezőgazdasági vállalat gyümölcsstermesztési mestere, Petre Munteanu, az aninai bányavállalat (Krassó-Szörény megye) brigádvezetője, Constantin C. Năstase, a galati-i kohászati kombinát hengerése, Irina D. Oancea, a Moldova (Botoșani megye) textilüzemek főnöke, Neculai A. Ocheseșu, a siviței (Galati megye) mtsz elnöke, Alexandru A. Olah, a szatmári Unió üzem lakatos, Gheorghe St. Petrică, a suditi-i (Ialomița megye) mtsz elnöke, Alexandru T. Petre, a pietroaselei (Buzău megye) mtsz elnöke, Constantin Popa, a Dor Mărunți (Ialomița megye) mtsz elnöke, Neculai C. Romanescu, a bukaresti szerelővállalat hegesztője (Săvinești-Piatra Neamț építőtelep), Simion M. Roth, a Miercurea Sibiului-i (Szében megye) mtsz elnöke, Ion M. Samfira, a craiovi vasúti fűtőház lakatos, Szász I. János, a hărgita-fürdői (Harghita megye) kőolébánya bányász-mestere, Ion M. Scăneanu, a Leurdă-Motru-i (Gorj megye) bányakitermelés bányászbrigádosa, Szász A. Zoltán, a sepsiszentgyörgyi (Kovácsa megye) mezőgazdasági állomás lakatos, Stelian C. Șerban, a brassói Tractorul üzem hegesztője, Lascăr L. Teodor, a bukaresti finommechanikai üzem gépbeállítója, Avram Tomodan, a bárbai (Hunyad megye) bányavállalat brigádvezetője, Laurențiu Töringhi-

bel, a Constanța megyei hidrotechnikai építővállalat igazgatója, Ștefan Nicolae Daniel C. Vadnay, a resicai gépgyártó üzem hegesztője, Iulian B. Vasilescu nyugdíjas, Cimpulung város (Arges megye).

Ugyanezzel a törvényerejű rendelettel a Kulturális Érdem Érdemrend I. fokozatát és a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója érmet adományozták Octav Livezeanu elvtársnak, a Külföldi Kulturkapcsolatok Román Intézete alelnökének.

Románia Szocialista Köztársaság magas kitüntéseit Nicolae Ceaușescu elvtárs nyújtotta át.

A kitüntetettek nevében Ion Potoceanu, a Szocialista Munka Hőse, a galati-i kohászati fővállalat vezérigazgatója, Maria Arșu, a București Konfekció- és Kötöttáru-gyár munkásnője, Radu I. Rîciu, a Szocialista Munka Hőse, a Drăgănești-Vlasca községi (Teleorman megye) mtsz elnöke, Mih-

nea Gheorghiu, a Társadalom és Politikai Tudományok Akadémiájának elnöke és Kovács György író mondott köszönetet a kitüntetésekért.

Az ünnepség befejezéseként szólásra emelkedett NICOLAE CEAUȘESCU elvtárs.

Az ünnepség után Nicolae Ceaușescu elvtárs, a többi párt- és államvezető szívélyesen elbeszélgetett a jelenlévőkkel.

★

Néptünk nagy ünnepe alkalmából az Államtanács törvényerejű rendeletével 200 000 „A Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója” érmet, valamint Románia Szocialista Köztársaság 3 900 érdemrendjét és 2 000 érmet adományoztak.

Ugyanazonnap Emil Bodnaraș, Miron Constantinescu és Péterfi István elvtársak, az Államtanács alelnökei ünnepélyes keretek között nagyszámú érdemrendet és érmet nyújtottak át.

Tábormok és törzstisztek ünnepélyes előléptetése

Csütörtök délután az Államtanács palatájában ünnepélyes keretek között előléptettek egyes tábormokokat és vezérőrnagyi rangfokozatot adományoztak a Honvédelmi Minisztérium és a Belügyminisztérium egyes ezredeseinek.

Az ünnepségen részt vettek a következő elvtársak: Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ion Ioniță, Ion Stănescu, Ion Dincă.

Jelen volt a Honvédelmi Minisztérium és a Belügyminisztérium vezetésének több tagja.

Constantin Stătescu, az Államtanács titkára felolvasta Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának törvényerejű rendeletét, amellyel:

Vezérezredessé léptették elő Alexe Vasile altábormagyot.

Altábormaggá léptették elő Mrejeru Mircea vezérőrnagyot.

Vezérőrnagyi rangfokozatot kaptak a következő ezredesek: Andreescu Dumitru, Anescu Vasile, Apostoliu Alexandru, Ardelean Gheorghe, Balaur Dumitru, Bărbulescu Gheorghe, Buznea Dinu, Chițac Mihai, Dafinescu Traian, Florescu Victor, Geică Constantin, Geoană Ioan, Ghenoiu Ion, Grigore Gheorghe, Ionescu Lucian, Marcu Gheorghe, Mocanu Mircea, Niculescu Gheorghe, Oancea Traian, Popescu Gheorghe, Predescu Constantin, Simonis Gligoriu-Octavian, Șuteu Iuliu, Voichită Victor, Zărnescu Gheorghe.

Az előléptetettek nevében Alexe Vasile vezérezredes a következőket mondotta:

Engedjék meg, hogy az előléptetett tábormokok és a tábormokká előléptetett tisztek nevében a legmelegebben és a legszívélyesebben megköszönjem a rendkívüli nagyrabecsülést, a nagy bizalmat, s kifejezzem határtalan szeretetünket. Hálánkat és odaadásunkat a párt- és államvezetőség iránt. Ön iránt, Nicolae Ceaușescu elvtárs, szocialista nemzetünk legszeretelmesebb fia iránt.

Egész lényünket átható, nagy, megilletődést érzünk ebben az ünnepi pillanatban, annál is inkább, mert az előléptetés egybeesik a köztársaság kikiáltásának negyedszázados évfordulójával, egész népünk nagyszerű jubileumával. Az előléptetés ékesszólóan tanúsítja pártunk gondoskodását azok iránt, akik a köztársaság zászlaja alatt szolgáltak és szolgálnak.

A bennünk ért nagy megtiszteltetés szeritünk messzemenő elismerése azoknak az erőfeszítéseknek, amelyeket néphadseregünk összes káderei tettek, hogy alaposan kiképzett, reális erkölcsi és harci erényekkel rendelkező, a hazához, a nép-

hez és a pártához, a szocializmus ügyéhez határtalanul hű katonákat képezzenek ki.

Tökéletesen tudatában vagyunk annak, hogy az előléptetéssel felelősségünk is növekedett, elhatározásunk minden erőnkkel, hozzáértésünkkel és munkaképességünkkel valóra váltani a Román Kommunista Párt Országos Konferenciájának történelmi határozataiból a hadseregre háruló feladatokat. Valamennyi katonához hasonlóan, kezdve a közkatontól egészen a tábormokig, legszembetűnőbb kötelességünknek tartjuk töretlenül harcolni a párt marxista-leninista politikájának, vagyis Románia Szocialista Köztársaság szabadsága és függetlensége, a szocializmus és a kommunizmus útján történő szüntelen haladása politikájának a megvalósításáért.

Ezekkel a gondolatokkal jelentjük a párt Központi Bizottságának, az Államtanácsnak, a köztársaság kormányának, Önnek, tisztelt Nicolae Ceaușescu elvtárs, a fegyveres erők főparancsnokának, hogy ezentúl is fáradhatatlanul munkálkodunk a hadsereg oktató-nevelő folyamatának tökéletesítéséért, hűséggel, becsülettel és méltó módon szolgáljuk a hazát, a népet és a pártot, és készen állunk mindankor kötelességünk teljesítésére.

Az ünnepség befejezéseként szólásra emelkedett Nicolae Ceaușescu elvtárs, és a következőket mondotta:

A párt Központi Bizottsága, az Államtanács, a Minisztertanács és a magam nevében melegen gratulálók a rangfokozatban előléptetett tábormokoknak, a tábormoki rangra előléptetett tiszteknek. Ez kifejezi a párt és kormány nagyrabecsülését és bizalmát a hadsereg politikai és katonai kiképzése érdekében önök által kifejtett tevékenység iránt. Ugyanakkor — általánosabb értelemben — kifejezi a párt és az állam szüntelen gondoskodását fegyveres erőink erősítése, a szocialista haza védelmi képességének erősítése iránt. Egyébként a Nagy Nemzetgyűlés által elfogadott honvédelmi törvény éppen ezt a szüntelen törekvést tükrözi, amellyel a legjobb körülményeket akarjuk megteremteni, hogy egész nemzetünk felkészülhessen a forradalmi vívmányok és a haza megvédésére.

Szeretném kifejezni a magam, valamint a párt- és államvezetőség meggyőződését, hogy mindazok, akiket előléptettek vagy tábormoki rangfokozatot kaptak, a jövőben is mindent megtesznek megbízatásuk teljesítéséért, a csapatok harci és politikai képzési fokának szüntelen emeléséért, a haza szolgálatáért, a nép szolgálatáért.

Gratulálók önöknek és sikert kívánok tevékenységükhez! (Taps.)

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a többi párt- és államvezető szívélyesen elbeszélgetett a jelenlévőkkel.

Az ünnep terített asztalánál

Hideg van. A műhelycsarnokok mellett sorakozó fák fehér zúzmara-kesztyűbe burkolták törékeny ágait. Tél, egyelőre hó nélkül. Belépek a festődébe és nézem a fekete-szürke vagonokat. A felírás is rajtuk virít, azt hiszem, cseh nyelven. Időről-időre a soktonnás rakfelület megbillen. Kétten próbálgatják, hogyan működik az önkürrtő berendezés.

Nézem a gyár új gyermekét. A fénylő felületeken még egy karcolás sincs. Milyen tájakon csatolt át a síneken ez a vagon? Belehull majd az érc, ide-oda tologatják a rendezőpályaudvarokon, idegen nyelven beszélnek körülötte, homályos álmásokon kopogtatják csengő kerekeit, s utazik, utazik.

Többet jár majd, mint mindazok, akik megteremtették.

Most még itt áll. Fénylőn, szigorú fekete-szürke színekben. Oldalán fehér felírás. — Szép?

A fiatalember nem érti a kérdést.

— Azt kérdeztem, szépnek tartja-e? — Ismétlem.

— Nem is tudom. En világosabb színre festeném... de hát a megrendelő így kéri... Bár, egy jól megcsinált dolog mindig szép. Ez is szép.

Egy pillanatig még nézi a húsztonnás alkotmányt, gondolatban talán vidámabb színekbe öltözteti, aztán nekilát a munkának.

Megindulok. A vagon útját járom. Visszafele. Először a festék tűnik el, s előbukkan a vörös miniumréteg, aztán az is lefoszik. Egymás mögött sorakoznak a szürke vagonok. Még néhány méter és csak a kocsiszekerény marad — kerekek helyett, lámasztó bakokon áll. Aztán elemekre bomlik. A nagy lemezek, acélelemek mellett, a hegesztőlámpák villanófényében dolgoznak az emberek. Egyre nehezebb felismerni az alkatrészeket...

Fémszabászati részleg... még azelőtt a tűz. A tűz, amely minden dolgunk anyja. Ott vöröslök a kovácsműhelyben, szikrázik az öntödében. Innen indul el az anyag, hogy megtalálja az egyetlen lehetséges formát. A tűzből, a sínek felé.

A tűz varázsa magával ragad, s az olvasmány- emlékek úrrá lépnek: közül elővillan egy sovány, szemüveges, fiatalember arca. Persze, Sahia. Alexandru Sahia. Ő sem szabadult a tűz-varázstól.

„Az óriási futódaru, mint valami mese-szörny megáll a kemence előtt, gépiesen kinyitja száját, aztán acélhorgaival megragadja a vörösen izzó tömböt... csendesen figyelt, hogy változtat irányt a híd anyagától, s hogy viszi a vörös vastömböt száz meg száz munkás feje fölött.

A hengernél óvatosan le kell a vastömböt eresztetnie. Itt aztán acélhengerek kezdenek vele dolgozni, míg vékony lemezzé nem alakítják a formátlan vasdarabot. Évek óta, napról napra figyeli Bozan ezt a műveletet odafentről, a nagy magasságból. Gözfelhő csapódik fel hozzá azok a víz hullámok okozzák ezt, amelyek az acélhengerek forróságát hűtik. Szemből könnyet facsar a felcsapó gőz. Így áll ott, a gépek, zúgó kerekek, forgó szíjak fölött. Mint egy pogány isten. sétál a vasos gözfelhők s a villanyfények, e hamis csillagok között. Odalent a vas világában emberek mozognak.”

Előkeresem a könyvet és elolvasom az első üzem. Vajon melyik gyár adta a megírás gondolatát? Alighanem a resical mozdonygyár. Ma, negyven esztendővel az első üzem megjelenése után, érdemes lenne megégyeszer végigjárni Sahia útját, Sahia hőseinek útját, Bozanét, Filipét.

Tulajdonképpen ezt teszik nap mint nap azok, akik dolgoznak. Ezt teszi a Vagongyár több ezer munkása. Sahia álmolta világban élünk, ő még csak felsóhajt „Ha ez a gyár a munkásoké volna... Ha meg lenne szervezve proletár törvények szerint...”

A Köztársaság negyedszázada valóság-gá kovácsolta a proletár törvények szervezte üzem. Itt áll előttem.

S újra elindulok, s már nem a készülő vagonokat szemlélem, hanem azokat, akik

megteremtik őket. Párhuzamosságot és zónosságot keresek a mai munkás és a tegnapi proletár között. Cuzmanschi Vasile fiatal lakatos szavai jutnak eszembe: Igen, szép ez a vagon, mert minden jól megcsinált dolognak egyben szépnek is kell lennie... Lámcák ma, akárcsak negyven esztendeje, a teremtő ember szerette és szépnak látta munkáját, a munka eredményét.

Siclován Ioan bácsi, minthacsak Sahia hőse, Filip lenne. Zömök, tar fejű emberke, a jó munka megszállottja. Hasonlítanak egymásra, de Oane bácsi több, mint múltbeli mása. Ő tulajdonos. Furcsa ezt így leírni, s közben a múltba is el-elkalandozni.

szűkebb munkahelye, és a nagyobb közösség, a társadalom gondjainak megoldásában. Az ünnepi számvetés óráiban, a megtett út mérföldköveire gondolva, forradalmi vívmányaink sorába be kell vennünk a munkásosztály tudatában lejátszódott történelmi változást is. A bejárat út kapuját ez a mondat nyitotta meg: a gyár miénk. De milyenek vagyunk mi, a tulajdonosok?

— Mint Hornea Gheorghe? Tipikus munkásfigura-e Hornea? Nem, annak talán nem nevezhetem. Harmin-két esztendőből 16-ot a tanuláshoz áldozott. Az elemi és szakiskola után, dolgozni kezdett, közben leérettégizett, két éves mesterskolát végzett. De nem fejezte be a

— „eszem ágába se jutott hőst faragni magából, éppen azért beszélgettünk, mert úgy hallottam, az utóbbi időben baj volt a munkájával.

— Az más, — nyugszik meg az én kovácsom — ha akar, nyugodtan letolhat. De dicsérni, azt nem szabad... Tudja, a munkatársaknak igazuk volt abban a selejt-ügyben... De a nevemet ne írja ki, jó?

Ennyiben maradtunk, Hornea tizenhat évet tanult az életéből, szerénykedő ismerősöm jóval kevesebbet. Amikor beszélgettünk, megvallotta, úgy érzi, keveset tud. És erre mikor jött rá? — szögeztem neki a kérdést. Vagy egy hónapja — mondta. Megértettem, az alapszervezet közgyűlésén elhangzott bírálat ültette el ezt a gondolatot a fejébe.

Sokezer ember dolgozik a Vagongyárban. Ahány ember, annyi világ. De az ő világuk különbözik a Sahia által megírt üzemek világától. Amikor az Elő üzem novelláját lapozgatva azonosságokról és párhuzamosságokról, különbségről és fejlődésről gondolkodtam és észre kellett vennem, hogy figyelmem egy kicsit elszakadt a gyár anyagi világától és inkább az emberek felé fordult. Véletlen ez? Talán igen, talán nem. A fontossági sorrend meghatározni ember és termelés között nem is lehet és felesleges is. De a különbségek, a fejlődés számbavételénél egy mondat rebrésként zúgott a fejemben. Sahia hőse így beszél: „Ahányszor apam megjött a városból, a tarisznyájában mindig hozott egy fehér kenyeret, egy jókora cipőt. A mama reszkető kezével kilencfelé törte, mert annyian voltunk... Fel-faltam minden morzsáját, de sohasem laktam jól... Mondogattam magamban: csak egyszer volna egy egész cipő!”

Az udvaron találkoztam jó ismerősömmel, Gáll Antallal. Szállítómunkás, cipekedik, rakodik. Nem tartozik a szakmunkások csoportjába.

— Hol tölti a szilvesztert?

— Otthon, a családdal, barátokkal.

— Folyik a készülődés?

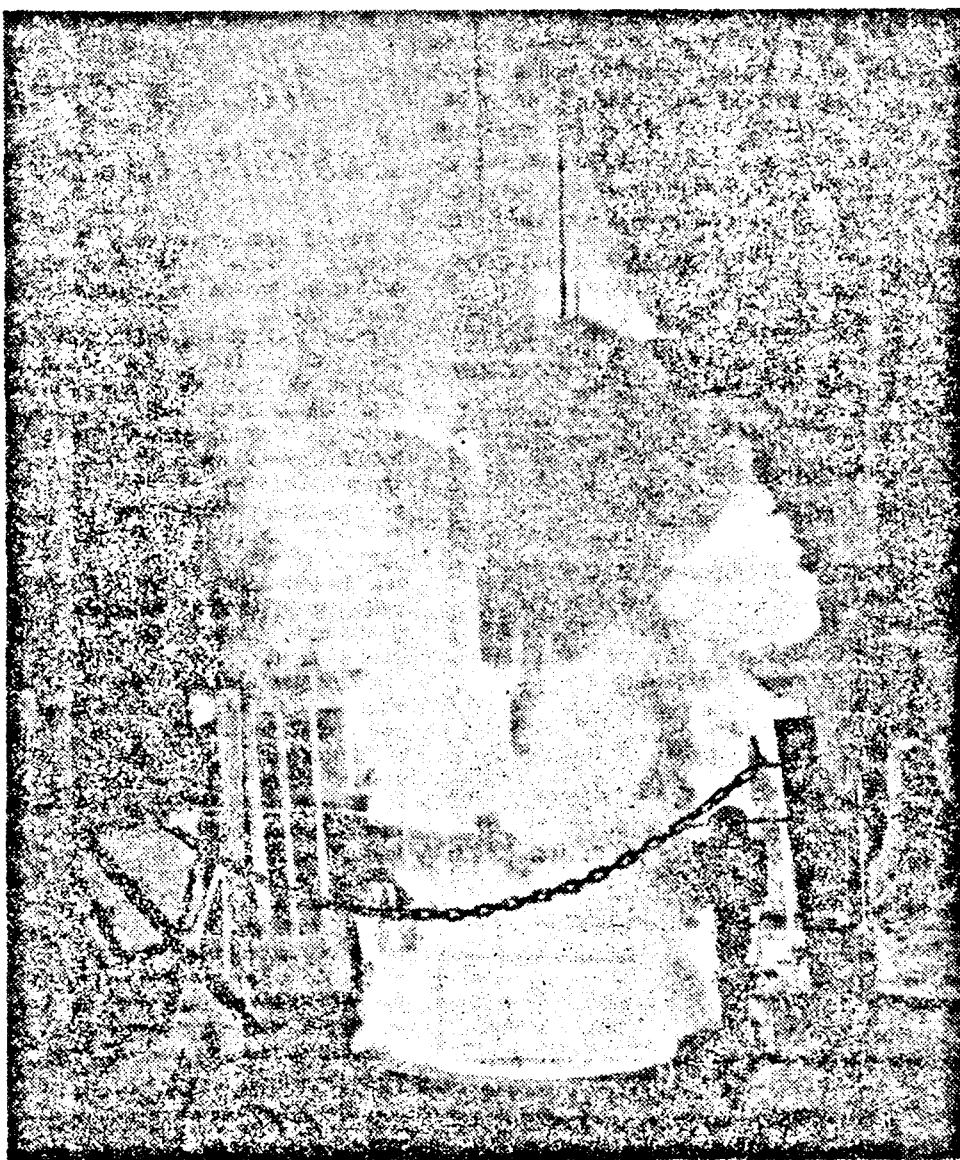
— Hajaj! Disznót vágunk, a hort is megvettem már, a pálinkát meg Buttyinból szereztük. Remélem, jó mulatság lesz.

Egy cipő, kilenc embernek, és Gáll Antal szállítómunkás szilveszteri menüje. Mert ment. Sok fogással, borral. Meleg családi hangulat, barátok és vidámság! És Gáll Antal szállítómunkás. Olyan munkás, akinek fizetése a bérlista alján áll. Majd, ha poharat emelnek éjféli felé, valamelyiküknek, vagy mindegyiküknek eszükbe jut a Párt, a Köztársaság. A jólét és az emberi méltóság felé vezető út. A Köztársaság, amely feltétele volt annak, hogy a hagyományos szilveszteri óhaj, „Boldog új évet!”, valósággá váljék. Hogy boldog legyen az elmúlt 25 esztendő, és mindenki számára boldogságot hozzanak az elkövetkező esztendők. Kár, hogy Alexandru Sahia olyan nagyon fiatalon meghalt. Milyen öröm lenne számára részt venni a Köztársaság ünnepén, leülni egy munkásember gazdagon terített asztalához.

Mi nem hiszünk a túlvilági életben. Azt valljuk, hogy itt a földön kell megkapjunk jutalmunkat, a becsületes élet, a becsületes munka jutalmát. Nem hívhatjuk meg terített asztalainkhoz hőseinket, mártírjainkat. Nem hívhatjuk meg ünnepünkre az előttünk élt munkásgenerációkat. De gondolatban felkereshetjük őket, gondolatban megköszönhetjük azt, amit értünk tőlük. Nekik, és magunknak, akik az elmúlt negyedszázadban új hazát és új munkás-öntudatot teremtettünk.

Kisétálok a gyárkapun. Köszönök a portás visszaköszön. Megállok a kékre festett bejárati ajtó előtt és nézem az Aradi Vagongyárat, az élő üzem. Megnyugvással és büszkeséggel. Egyetlen áldozat sem volt hiábavaló, s a mi munkánk se lesz az.

TOKAY GYÖRGY

(KELEN FERENC felvétele)

Bárhol is keressem, egy jellemvonást — a tulajdonosi magatartást — nem találok meg a könyvek lapjain. Nem csoda, ebbe az új minőségbe, a gyár gazdájának szerepébe bele kell tanuljunk. Évtizedek teltek el, amíg mélyen belénk vesődött az egyszerű igazság: a gyár a miénk!

A gyár Budureanu Ioané. Vagy, hogy pontos legyek — az öve is. A Köztársaság kikiáltásának évében került a Vagongyár öntödéjébe.

— A fene tudja, ki tervezte azt a formázó homokot szállító szalagot, de az biztos, hogy beszennyezte az öntőde levegőjét. Persze, hogy nem nézhetünk tétlenül az ilyesmit. Intézkedtünk. Átalakították és most már rend van.

„Intézkedtünk...” Mi, a munkások, mi, a tulajdonosok.

— A tervvel jobban is állhatnánk. Bár vállalkásainkat teljesítjük. Még vasárnap is bejöttünk és összebútykoltunk hét tonnányi öntvény. — Igaz, ami igaz, többet szeretünk volna... de majd jövőre.

Van ennek az embernek a hangjában, magatartásában valami, amit leegyszerűsítve munkásöntudatnak, a munkásosztály hatalma tudatának nevezhetünk. Budureanu Ioant nemcsak az öntödében láttam, hanem a bíraskodási bizottság elnöki székében is. Az az ember ő, aki részt vesz

tanulást. Ma az aradi almérnöki fakultás elsőéves hallgatója.

— Ha elvégzi az almérnöki, befejezi a tanulást?

— Ki tudja, talán nem ülök be újra az iskolapadokba, de az önképzést sohasem lehet és nem is szabad félbeszakítani — válaszol a kovácsműhely főmestere. Hadd írjam ide még egyszer. Elettőre 32 év, ebből tizenhatot töltött tanulással. Nem tipikus eset, az igaz. De jellemző.

Nem egyformák az emberek. A másik beszélgetőtársam, akivel az irodában meg-hánytuk, megvetettük a kereset, a gyermeknevelés, a családihöz építés és a munkahelyi légkör ügyes-bajos dolgait, talán nem számítható ilyen Hornea-féle embernek. Beszélgetés után eltávozott, majd kisvártatva lélekszakadva rontott be az irodába.

— Maga nem mondta, hogy újságról?

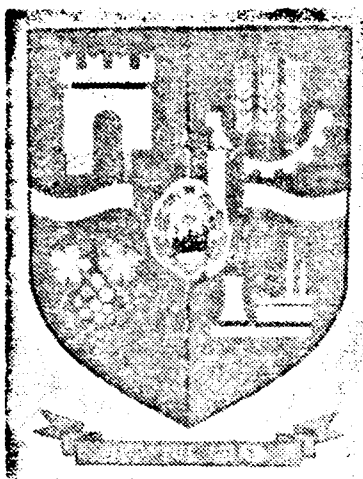
— Én bizony mondtam, csak nem figyelt oda.

— Ez így nem lesz jó, — dohogott tovább — az embereknek nem fog tetszeni.

— Micsoda?

— Hát, hogy maga engem megdicsér. Nincs több, mint tíz napja, hogy a pártgyűlésen ráncbaszedtek, maga meg kiír az újságba...

BARANGOLÁS MÚLTBAN, JELENBEN, JÖVŐBEN

„Mit fejezzen ki megyénk címere? — kérdeztük éveken át...”

művészeti nélkül-re, egy másik az Én és a kisöcsém előadásra.

És aznap — ezen a banális, szürke téli napon a fővárosban, a parlament szentélyében a monarchia megszüntetését, kiküldte a Köztársaságot.

A vasúti átjáróhíd korlátjánál állók: mellett a Hegyalja-negyed modern tömbházainak tévé-antennái emelkednek az ég felé, s eszembe jut az a jó negyedszázaddal ezelőtti didergős reggel, amikor száz-czerekkel a kezében láért állni sorba ott a sár- és fagyott hó télen; jól látszik innen a Vagongyár kényszer- az egykori ASTRA-é — a Fűtőház, a Javító Műhely, s felidézem magamnak azt a napot, amikor a háborútól sápadt munkások leveleket, táviratokat fogalmaztak, hogy üdvözlőjék a Köztársaságot.

Nem ismerem képet, szobrot, mely ez-

időig méltó színvonalon megőrizte volna a pillanatot.

Talán az Aradba szerelmes egykori szegény újságíró-poéta, a későbbi híres Horváth Imre, kire az aradi, majd váradi Corso-járó-kelői a háború utáni években legfeljebb csak sajnálkozó pillantásokat vetettek, talán a szépigaz szavak az ő szívében már azon a napon érlelődtek valahol.

„Királyság volt, s most Népköztársaság van.”

Mit jelent ez? Figyeld az éneket: a réginiel még te álltál vigyázban, az új himnusz már neked tiszteleg.”

Ha az évek beszélni tudnának

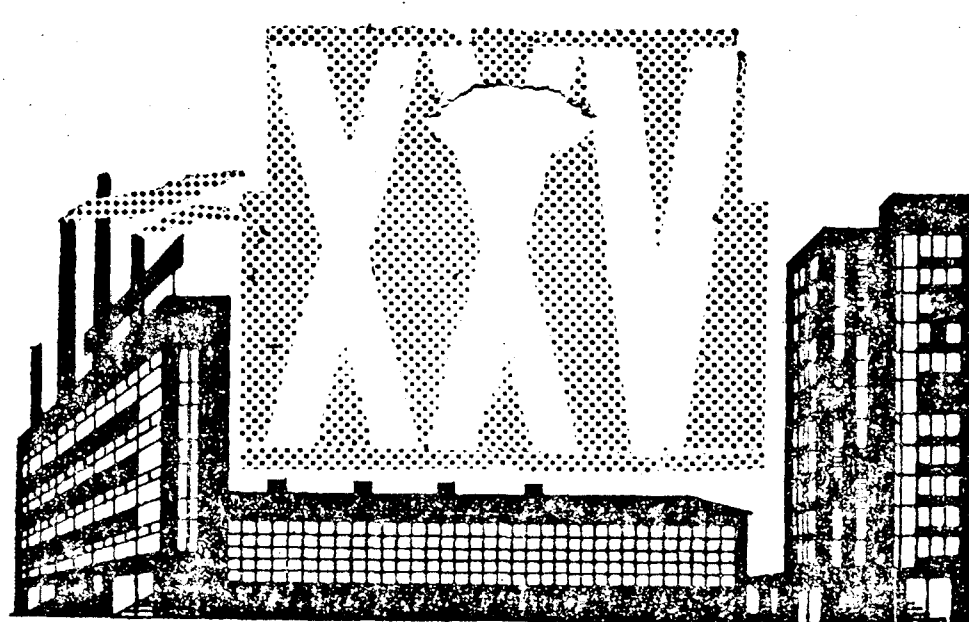
Az idő nem szereti a jótéket; visszaperecsel a mába, hogy itt és most barangoljunk be hűzánk édes szülőföldjének tekintett tájait.

Pedig kalandozhatnánk az években is. 1947 után az 1948-as esztendő elmondandó, hogyan vitték ki új parlamentünkben április 7-én a királyi trónt, a Nagy Nemzetgyűlés első ülésszaka előtt, s hogyan indultak útnak az aradi kommuniszták a gyárak birtokba vételére; az 1949-es év a szocialista mezőgazdaság csirájáról beszélhetne, az első közös gazdaságról; s így mondanák el az évek, hogyan született az első aradi — az első romániai — esztergápad, hogyan születnek az új vagonlúpusok, hogyan, mikor változtattuk apró manufaktúráinkat világírú vállalatokká; hány névtelen hőse, hány névtelen hősi halottja van forradalmunknak, akik a ragyogó társadalomépítés barikádjain adták tudásuk, szervezőképességük szorgalmuk, kitartásuk, erőfeszítéseik, izmuk és idegük legjavát, hogy válasszóljanak a kommunista párt felhívására, és történelmet alkossanak.

Nem, nem említek neveket, senkivel szemben sem szeretnék igazságtalan lenni, e lap hasábjain pedig nem lenne hely mindannyiuk felsorolására.

Am az aradok — kiket ismerek — itt vannak előttem, és sajnálom, hogy nem vehetjük már ványba vonásaikat.

Talán egykor megszületik majd a mű,

megszületnek majd a művek, melyek maradandó emléket állítanak az elmúlt 25 esztendő harcos emberének.

Mert nemcsak csinálni — tanítani; is kell a történelmet.

Hogy fiatalok, unokáink úgy vegyék át a stafétát, ahogy a ezüli szeretet megálmodja.

És hogy ők, tanulva a mi hibáink hatalomra nem tanítottak tapasztalatából és gyengeségeiből, ugyanúgy, mint a szocializmus cselekedeteinkből még bet lehessen a holnap holnapjára.

Megyénk címere

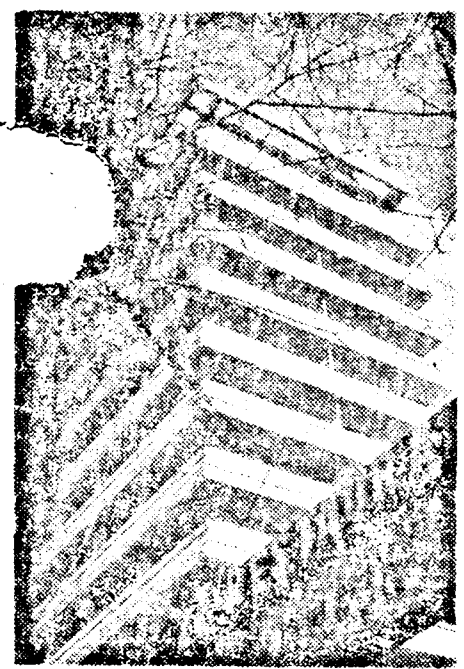
Mit fejezzen ki megyénk címere — kérdeztük éveken át, míg végre hosszú viták, eszmecsere, alkotó keresések után megszületett.

Mit is kell kifejeznie egy címernek?

En azt hiszem — és az előttem lévő kék-piros szimbólum is ezt bizonyítja: múltunkat, jelenünket, jövőnket egyaránt.

Szükszavúan, lényegretörően, nagyvonalúan és elegánsan — tehát közérthetően és szépen, úgy, hogy aki nem járt még tájainkon, a legfontosabbat tudja meg ró- lunk.

Mert vannak adatok, melyeket mi magunk sem jegyzünk meg talán pontosan. Például azt, hogy Arad megye területe 2 654 négyzetkilométer;

„...aztán az óváros műemlékházai után az Astoria szálló teraszáról megmutatjuk a város panorámáját...”

hogy a hivatalos kimutatások szerint 494 828 lakosa van megyénknek, hogy municípiumunkban ez a szám elérte a 141 380-at, a hozzátartozó községekkel együtt pedig a 163 303-at.

Am azt már igencsak tudni illik — gyakran hangzott az ipari központokról lévén szó —, hogy az ország ipari össztermelésének 2,1 százalékát adjuk, s legalábbis gépgyártóink, fémipari dolgozóink tudják, hogy ők ehhez 3,4 százalékkal — a textilgyáriak 3,3 százalékkal, a fa- és bútorgyáriak 3,1 százalékkal — járulnak hozzá.

És azt is, hogy a megye ipari össztermelése jelenleg kilencszer magasabb, mint 1950-ben volt, — a gépgyártóipar pedig a huszonháromszorosa.

S ki ne hallott volna ötvenes tervünk új objektumairól, az épülő Vegyipari Kombinátról, a Farostlemez-gyárról, kárpító gyárról, hogy csak a legfontosabbakat említsük?

Jogos tehát, hogy a megye címere nem csak történelmi múltunkra utal, — itt volt el Dózsa is kaszás seregével — alkotói a gyárat is fontosnak tartották, hisz erről ismer bennünket leginkább a nagyvilág.

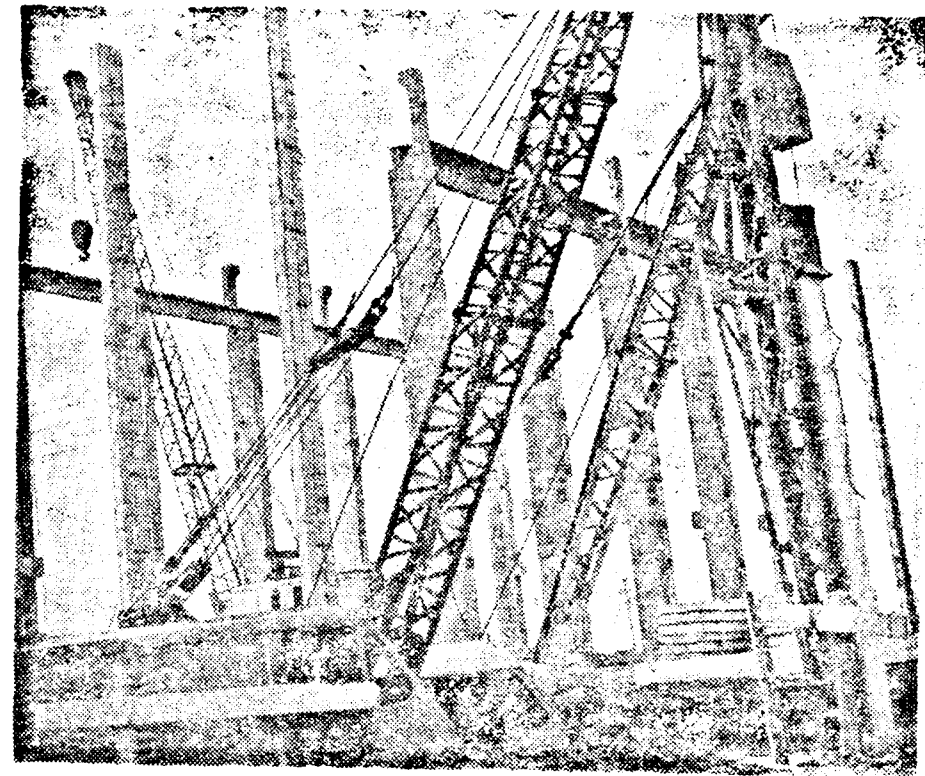
Es ott vannak — fogaskerekbe foglaltak — a búzakalászkok és szőlőtűrtök is, kenyerünk és borunk — a mezőgazdaság — jelképeként, hisz ez utóbbi messze földön ismert, szerte a hazában.

A Köztársaság címere pedig, mely egybefogja a kék-piros alapú szimbólumot, az egészét jelenti a részben, a rész és egész egységét, e tájak lakóinak — románoknak, magyaroknak, németeknek, más nemzetiségűeknek — közös múltját, jelenét, jövőjét.

És elhatározásunkat, hogy szívvel-lélekkel a párt zászlaja alatt állunk a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtéséért folytatott harcban.

A holnap kapujában

Ha barát érkezik — más tájak, már országok lakója — először a megyeszé-

„S ki ne hallott volna ötvenes tervünk új objektumáról, az épülő Vegyipari Kombinátról...”

bellyel, aztán egész megyénkkel dicsekszünk.

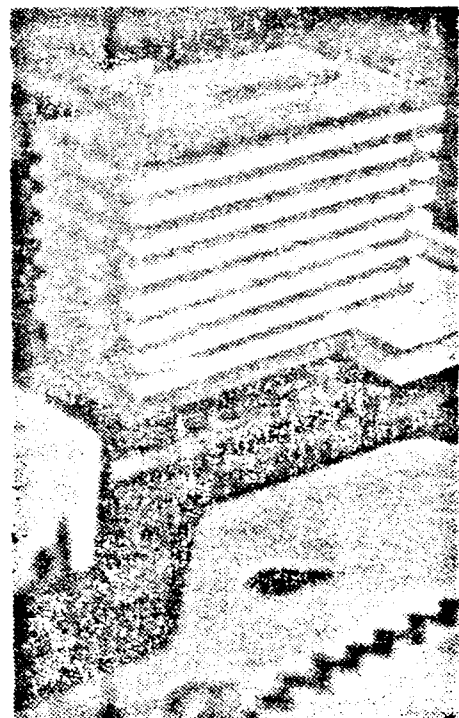
Büszkén, nemes lokálpatriotizmussal, mert hisz hozzánk nőttek a fák és a fűvek, a gyárak és építőtelepek, az üvegházak és a blokkosok — minden, amit ember vagy természet teremtett szülőföldünkön.

Elsétálunk a Kultúrpalotába — a republikánus Petőfi Állítólagos kardját is itt őrzik —, végigsetálunk a kanyargó Maros partján, aztán az óváros műemlékházai után az Astoria szálló teraszáról megmutatjuk a város panorámáját.

És beszélünk a holnap Aradjáról is, arról, melyet mi fogunk megteremteni.

Városatyáink — a képviselők —, határozathozatalra összpontosító arckifejezései jutnak eszembe, amint a mai ünnep előtt néhány nappal a holnap Aradjáról döntöttek.

Arról, hogy miként, milyen sorrendben küszöböljük ki azokat a rendellenességeket, melyeket a haotikus fejlődés hagyott ránk örökségül.

„És beszélünk a holnap Aradjáról is, arról, melyet mi fogunk megteremteni...”

Hogy miért van szükség főiskolára, és művelődési házra, harmincezer férőhelyes városi stadionra, parkokra, zöldövezetre, szemünknek még szokatlan nagyságú felhőkarcolókra.

Hogy hol épülnek majd hidak a Maroson, — 1990-ig szól a terv! — s miként változtathatunk azon az áldatlan hírnevünkön, hogy a lakosság számához viszonyítva Arad a legnagyobb területű — tehát legkihagyottabb területű — városa az országnak.

Szónok, szónokot követ az emelvényen, a képviselők és meghívottak nemcsak 9-kosan, de szívből is beszélnek. S az újságíró ezt jegyzi fel magának legelőször. Hiszen emberek vagyunk, s a várost, a megyét, az országot, melynek jövőjét tervezük-építjük-alkotjuk nemcsak észszal, tudással és szorgalommal, de szívvel és lélekkel is tervezni, építeni, alkotni kell.

A maradandó művek sohasem születnek szív és önfeláldozás nélkül.

Apánk így tanítottak, s munkánkkel immár mi is így tanítjuk a történelmet.

KIIN SANDOR

Történelmi séta

1947. december 30.

A történelmi vándorbotjával a kezünkben — mementóként, néhány pillanatra — huszonöt esztendő utunk vissza az időben.

Szürke az ég, szürkék a sápadt, kopott-kabátú emberek, szürke a háborúbepiszkolta aszfalt, szürke a döcögő nyitott főúti villamos.

Aradi reggel.

Rikkancsok kínálják árúikat — románul, magyarul — munkásbemenőknök.

Megargult Jövő fekszik az aszfalton.

Negyedszázaddal ezelőtti kollégáink, a kikől a későbbi évek során átvettük az iront és a tájékoztatás, a kérdéses mester-ségét, még mit sem sejtettek abból a hatalmas piros betűből, mely aznap került — örökre — a kalendárium lapjaira.

Megszokott háború utáni hírek, a demokratikus hatalom hétköznapi eseményei:

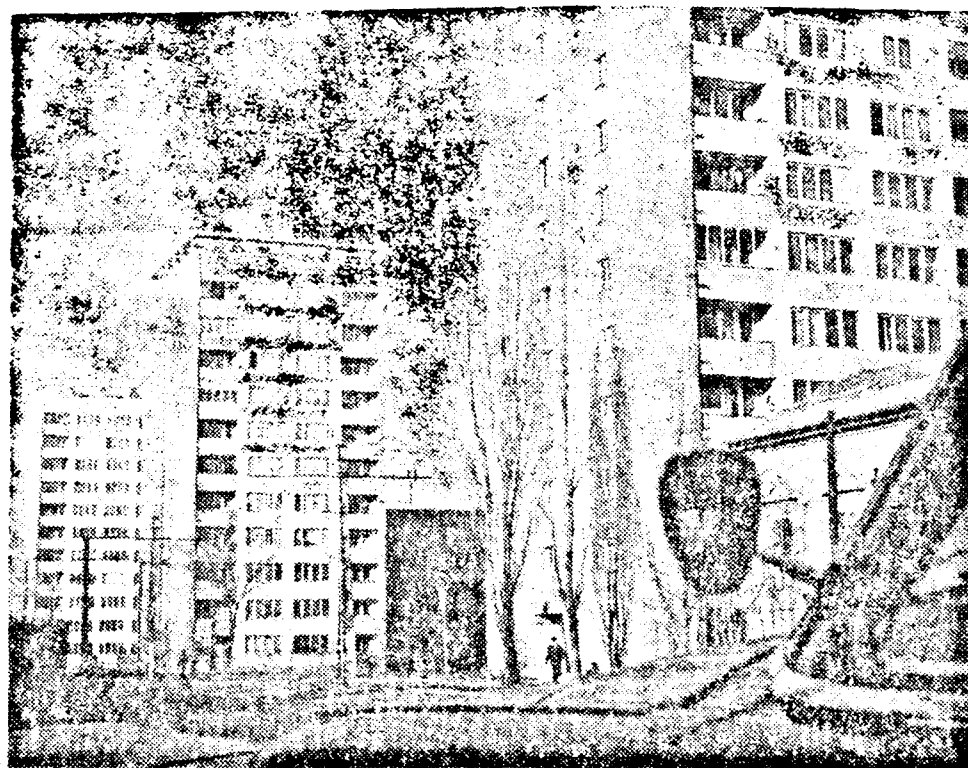
„Románia külpolitikájának alapja a Szovjetunió és a többi szomszédaival való őszinte barátság...”

„Egyre mélyül a barátság a román és a magyar lakosság között...”

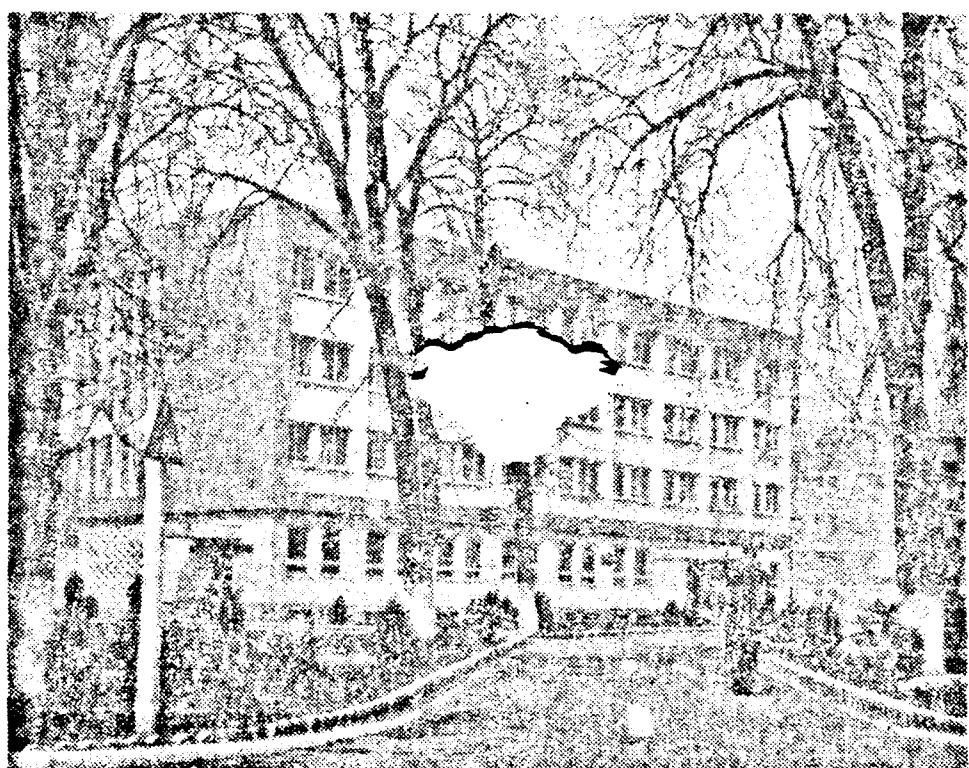
„A munkásságnak és magántisztviselőknek vállaltatni kell harcolniok az új Romániáért...”

„Cuedan Petre, Arad képviselőjének fontos kijelentése: az aradi színház feladatáról...”

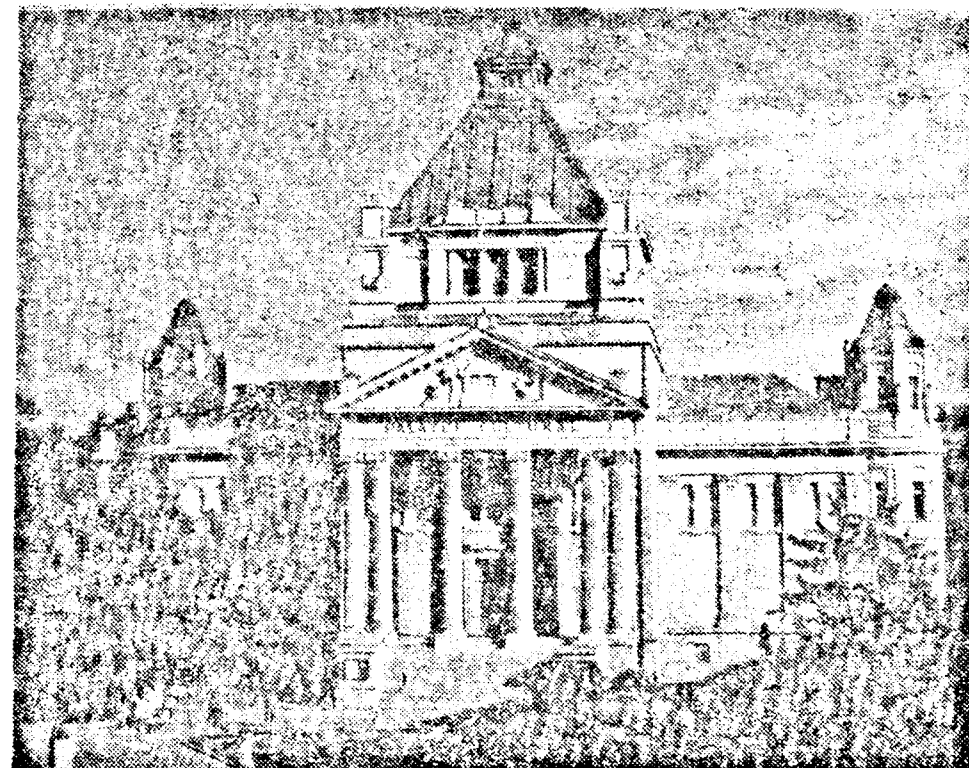
Egy faltagasz az utcán a Nem élihetek

„...a Hegyalja-negyed modern tömbházainak tévé-antennái emelkednek az ég felé...”

„A megyét, az országot, melynek jövőjét tervezzük-építjük-alkotjuk, nemcsak észszal, tudással és szorgalommal, de szívvel és lélekkel is tervezni, építeni, alkotni kell...”

„Elsétálunk a Kultúrpalotába — a republikánus Petőfi Állítólagos kardját is itt őrzik...”

Új fények hazánk térképén

Nyolcmillió tonna acél

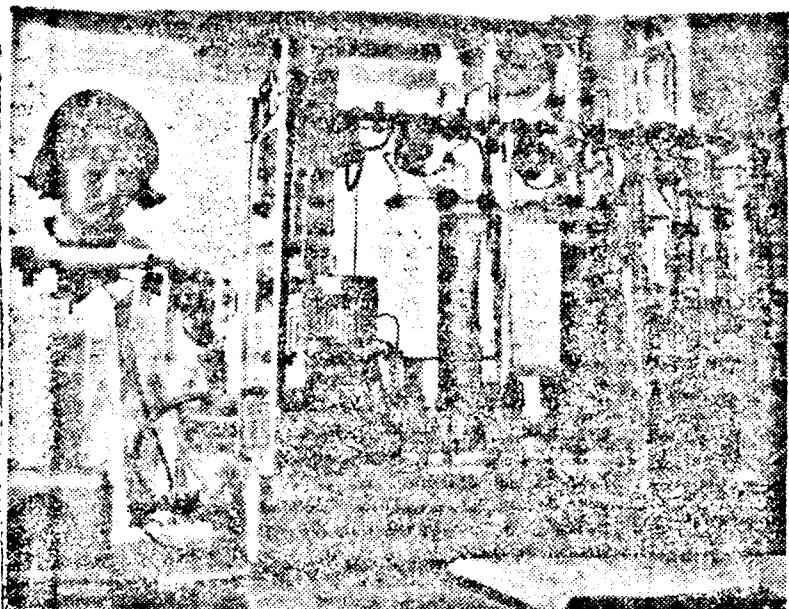
Az acél mindig is a gazdasági erő mértéke volt, és még sokáig az marad. Ha a villamosenergia-ról elmondhatjuk, hogy az ipar idegrendszere, úgy az acélról joggal állíthatjuk: a gazdasági élet mindennapi kenyere. Értelmezhető tehát, hogy a pártvezetőség kezdeményezésére és vezetésére alatt kidolgozott szocialista iparosítási program következtetésén súlyt fektetett a fémtermelés szüntelen fejlesztésére. A román kohászati az 1938. évi 283 000 tonna acéllal szemben az idén több mint hútmillió tonna acélt állított elő és szállított le a nemzetgazdaságnak.

Az év végén az acéltermelési grafikon 1948-hoz képest 21-szeres növekedést mutat. 1972-ben nem egészen tíz nap alatt termelt ugyanannyi acélt az ország, mint 1938-ban egész esztendőben. Az egy főre jutó acéltermelés az 1938. évi 18 kilóról 1972-ben 350 kilóra, 1975-ben pedig több mint 460 kilóra növekszik. A nemesacélok termelése az össztermelésben az idén 37 százalékról 1975-ben több mint 50 százalékra emelkedik.

A Duna menti óriási kombinát megjelenése és fejlődése végső fokon Resicának és Vajdahunyadnak köszönhető. A galati kombinát, hatalmas, 1700 köbméteres nagyolvasztóval, konvertereivel, évről évre lendületesen fejlődik. Az elkövetkező esztendőben a Duna menti hatalmas tüzerőd az első helyre kerül a hazai kohászati központok között.

A X. pártkongresszus azt a feladatot tűzte a kohászati elé, hogy 1975 végére 10–10,5 millió tonna acélt állítsanak elő. Egy ország már ötmillió tonnás acéltermelési birtokában is — közepes kiterjedésű és közepes népsűrűségű melletti — ipari országnak tekintheti magát. Ilyen acéltermelés mellett hazánk számottevően csökkentheti a történelmi körülmények folytán fennálló lemaradást, s ugyanakkor pedig még határozottabban jelentkezhet a vilápiacra gépekkel, berendezésekkel különböző acélművekkel, hegyeztetéssel és más termékekkel. Az első lépés a törekvés megvalósításában 1973-ban következett be. A kohászati elölétek, hogy a jövő évi tervet maximális mutatók mellett teljesítik, vagyis 8 millió tonna acélt állítsanak elő 1973-ban.

ION AGAPI

A resicai kohászati kombinát laboratóriuma az üzemi tudományos kutatás valóságos fellelővára.

Rohamosan fejlődő iparágunk — a petrokémia

A román vegyipar gyors fejlődése egyrészt megfelel a szocialista iparosítás alapvető követelményeinek, másrészt annak a világszerte tapasztalható törekvésnek, amely a műszaki haladást ösztönző iparágak gyors fejlesztését tűzi ki célul.

A legutóbbi évtized központosított adatai szerint hazánk vegyiparának fejlődése kétszer gyorsabb ütemben bontakozott ki, mint a fejlett vegyiparral rendelkező országokban. A leggyorsabb ütem a petrokémiában volt tapasztalható. Ennek az ágazatnak a folyamatai gazdasági szempontból a karbókémiaánál is előnyösebbek. Minthogy hazánk jelentős kőolaj- és földgázterheléssel rendelkezik, gyors ütemben és széles méretekben áttérhetünk a karbókémiaáról a petrokémiaira, ami egyben áttérést jelentett az acéltől kémiaiárról az etilén, propilén, a bután kémiaiára.

Ennek az ágazatnak a kiépítése a nagy műanyaggyárak és petrokémiai üzemek, valamint a Tatos-völgyi vegyi üzemek létesítésével kezdődött, majd később megjelent a craiovai és Turnu Măgurelei kombinát, a

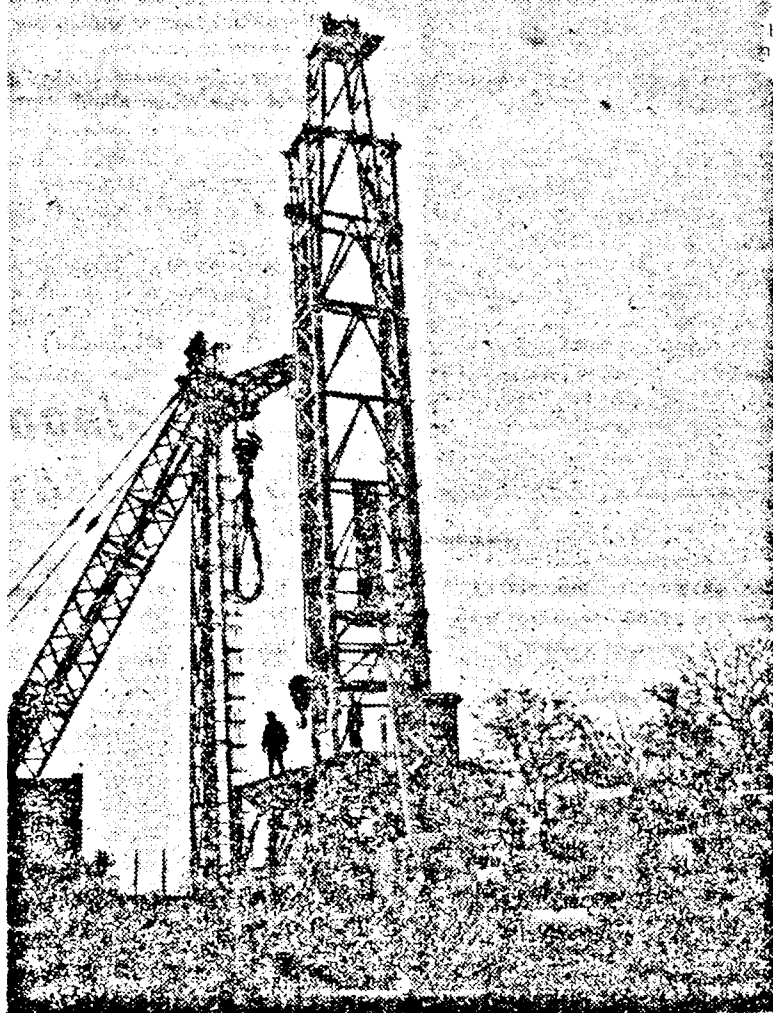
marosvásárhelyi nitrogéntrágyakombinát, a ploiești-i, a pitești-i és a Rm. Vilcea-i petrokémiai kombinát. Mindezekben az ipari egységekben a szénhidrátok feldolgozásának gazdasági hatékonysága tisztázása, sőt százszorosra az energetikai szektorban történő hasznosítás hatékonyságának. Nyilvánvalóan ezzel magyarázható, hogy továbbra is nagy figyelmet szentelünk a petrokémia, a vegyipari fejlődés fő tényezőjének. A petrokémia 1975-ben az iparág össztermelésének csaknem a felét fogja szolgáltatni. Számítalan ágazata közül kiemelt jelleggel a polimerek iparát, vagyis a műanyaggyártást fejlesztjük.

A világszerte tapasztalható tendenciáknak megfelelően hazánkban is az idén a műanyagtermelés több mint 72 százalékát a poliolefinok, a polivinilklorid és a polisztirol teszi ki. Az említett műanyagok termelése 1975-re eléri az 560 000 tonnát, vagyis 2,7-szer akkora lesz, mint 1970-ben. A műanyag és a műszálak a textilipari nyersanyag egyre nagyobb részét szolgáltatják. Termelésük 1975-re eléri a textilszál-össztermelés 80 százalékát, az 1970. évi 40 százalékkal szemben.

Jelentősen növekszik a műanyaggyártás: 1975-re több mint kétszeresen meghaladja az 1970-es szintet. Ugyanígy többet gyártunk műtrágyából, gyom- és rovarirtószerekből.

I. IVANICI

A galaci kohászati kombinát a román ipar valóságos óriása. Képünkön a három 1700 köbméteres nagyolvasztó és néhány „kisegítő” részleg.

A ploiești-i I. Mai kőolajipari berendezéseket előállító üzem egyik újabb terméke, amely tíz különböző művelet elvégzésére alkalmas és 6500 méter mélységig képes fúrni.

A román tudomány — világ színvonalon

A román tudományos dolgozók eredményei nem egyszer világviszonylatban is egyedülállóak. Így néhány példa: az inzulinhoz hasonló hormon izolálása, adalékok a pajzsmirigy hormon vonatkozásainak megismeréséhez stb. Nagy jelentőségű eredményeket értek el tudósaink az amorfi félvezetők fizikájában, a plazmafizikában és más területeken. Román szakemberek — geológusok, kémikusok, természet-tudósok stb. — népes gárdája működik közre természeti kin-

csek feltérésében számos afrikai, latin-amerikai, ázsiai országban, kőolajfinomítókat, komplex berendezéseket, kőolajkutakat épít, segítkezik helybeli technikusok és mérnökök felkészítésében. Mindezek nagy nemzetközi tekintélyt szereztek a román tudománynak, s hazánk számos kutatóját és tudományos személyiségét közismert külföldi tudományos társaságok és akadémiák tagjaivá és tiszteletbeli tagjaivá választották. A román nép géniusának találékonyát, amely

olyan nagy neveket adott az emberiségnek, mint Victor Babeș, Gheorghe Marinescu, C. I. Parhon, Șerban Titeica, Henri Coandă, Horia Hulubei, Octav Onicescu, Grigore Moisil, Eugen Bădăru, Elie Carafoli — hogy csak a legnevesebbeket említsük — ezeket a nagy jelentőségű megvalósításokat számos arany- és ezüstéremmel jutalmazták nemzetközi értekezleteken.

Kétségtelen, hogy a jövő újabb dicső tetteket jegyez majd fel a román tudomány eredményei terén.

Dal a hazának

HORVÁTH ISTVÁN

A teljességben

Míg az ajzott agy
vibrációja
a nagymindenség
szívére figyel,
lábam paraszti,
széles talpával
egy az anyaföld
érzelmeivel.

DEMOSTENE BOTEZ

Az én hazám

Az én hazám a föld, mely érti a román szót,
S ha fű a szél az erdőn, a szép tavaszi lomb közt,
Minden fájával együtt dojnainkat dalolja.

Az én hazám a föld, amely rögebe itta
Elhullott verítékét a sok ezernyi rabnak,
Kik századokon által művelték vakulásig,
Hogy amikor gyümölcsre megért, szedjék le mások.

Az én hazám a föld, ahol a búzaföldön
Pirosló pipacsokban plájasok vére izzik,
Akik barbár hadakkal csatáznak itt vitézül.

Az én hazám a föld, ahol a búza szára
Az örök halhatatlan ős magából nő magasra,
Már a dakok temettek agyag edénybe hajdan.

Az én hazám a föld, hol, források pezsegnek,
A Kárpátok kövéből bugyogva egyre frissen:
Kristályos vizek árja, meggyűlt sok régi könnye
Azoknak, kiknek sorsa itt bú és szenvedés volt.

Az én hazám a föld, ahol sebes folyókban
Lubrikol a gyereknép szép nyári napokon:
Az Olban és Marosban Körösben és Szeretben.

Az én hazám a föld, ahol acél buzog ma
Az óriás kohókban, új vulkánok tüzeiben.

GYÖRGY JÁNOS fordítása

MIHAI BENIUC

SZILÁGYI DOMOKOS

Megkérlek...

Megkérlek, cseresznyevirág,
Megkérlek, hajló csipkeág,
Megkérlek téged, búzaszem,
Megkérlek, hullám a vizen:
Az embernek, jutalmaképp.
Add meg te mindazt, ami szép
Adj gerlebügést lomb között,
Adj szellő hordta parfümöt.
Vágyat, hogy járja a hegyet,
Melyről hó s hajnal integet,
Melyen virágok fűrtje ring,
S a mély fölött nagy sas kering:
A bor mellé adj kenyeret,
A ház fölé szelíd eget,
Jó testvért, jó szomszédokat,
Éjt, mely nyugalmas álmot ad:
Képet forrás rajzolja ki,
Amelyből szomját enyhíti,
S lehűti arcát, ha kigyúlt
Míg egyre fölnebb visz az út.
Megkérlek mindent, úgy, tegyen,
Hogy itt a földön jó legyen

KISS JENŐ fordítása

Láttam hegyeidet...

Láttam hegyeidet, hazám,
Kódorogtam ózonos magasukban,
és jzadságos kaptatók
adtak okos útravalót:
hogy csúcs fölött, mind újabb csúcs van.

És láttam mezőidet is:
verőfényben, viaszéréskor
megcsodáltam a fürgeleg
a záporozó életet —
téged idézett, jövő, szép kor.
Láttam szorgos fizemeid;
s harsogott nekem — mintha ércműt —
szén-erdeid érdes szava,
mely a földmelyi éjszaka
sűrűjéből vakító fényt küld.

És érzem dobbanó erőd:
erőd: a cél: erőd: a párt.
Láttam a szívedet, hazám
mely győztes ritmusra talált.

Számvetés helyett

Ismét lepergett egy év sportéletünk ho-
mokoráján! Az 1972-es esztendő az olim-
pia jegyében tek. el, a Nagy Vetelkezés
— szerte a világon — rányomta bélyegét
a sportolók felkészülésére. A Müncheni
Olimpiai Játékokon földgolyóbisunk fiatal-
ságának képviselői — köztük hazánk
sportolói — ismét összemérték erejüket,
tudásukat, ügyességüket, s ország-világ e-
lőlt bebizonyították, hogy a modern játé-
kok alapeszméje — a népek közötti barát-
ság és az egyetemes béke szelleme — a
legnehezebb pillanatokban is diadalmas-
kodik az ellenségeskedés néha még visz-
szajáró kísértete fölött.

Sportmozgalmunk követői Münchenben
a várakozásnak megfelelően szerepeltek,
az egyre szorosabbá váló versengés elle-
nére három arany-, hat ezüst- és hét bronz-
érmet nyertek, számos értékes helyezést
értek el. Románia a nemzetek közötti nem
hivatalos pontversenyben — 132 ország
küldte el fiait és lányait a bajor főváros-
ba — az igen előkelő 11. helyen végzett,
115 pontot összesítve, az éremtáblázaton a
12—13. lett (16 érem), Ivan Patzaichin ke-
nus, valamint Nicolae Martinescu és Gho-
orghe Berceanu kötöttfogású birkózók pe-
dig örökre beírták nevüket az olimpiai já-
tékok aranykönyvébe.

Persze, nemcsak olimpia volt 1972-ben.
Románia Szocialista Köztársaság sporto-
lói számos világ-, Európa- és Balkán-baj-
nokságon indultak és szerepeltek kiváló-
an, több világcúscot állítottak fel (ezek
közül kiemelkedik Argentína Menis
koszvetőnők világcúscja, egész éven
át tartó, csodálatosan szép versengés után
hódította el az olimpiai bajnok Faina Mel-
nyikől a világrekordot), s az 1972-es eszt-
endő román sporteredményeinek képe-
letbeli dicsőségszobrára Ilie Năstase, ez az
egyedülálló tehetséggel megáldott teni-
szezű tette fel a koronát, megnyerve a
Nemzetközi Tenisz Szövetség Nagydíját,
valamint a Bajnokok Tornáját!

Most, az év végi számvetés idején, azöl-
nünk kell az aradi sportmozgalom ered-
ményeiről is. Nem mondhatjuk azt, hogy

sportolóink idei szereplésével maradéktala-
nul elégedettek vagyunk és tűzsz lenne
azt állítani, hogy fiaink és lányaink min-
den tőlük telhetőt megtettek Arad megye
sportmozgalmának továbbfejlesztéséért,
nem minden esetben sikerült a számukra
biztosított — néha szerényebb, de a leg-
többször kiváló — versenyzési és felké-
szülési körülmények szintjén szerepelniük.
A vár. eredmények elsősorban a csapat-
sportok terén maradtak el, s az is el kell
hogy gondolkodjasson bennünk, hogy
a 170 fős olimpiai küldöttségünkbe egyet-
len aradi sportolónak sem sikerült beke-
rűlnie.

De ne legyünk ünneprontók! Örüljünk az
idén megszerzett 25 bajnoki címnek (eve-
zés 7, cselgáncs, atlétika és céllövészet 4
— 4, birkózás és kajak-kenu 2—2, tenisz
és asztalitenisz 1—1), céllövők három új
országos csúcsának, annak, hogy az UTA
evezős-, kajak-kenu-, céllövő- és tenisz-
szakosztályában jól dolgoznak az edzők,
hogy a Vointa asztaliteniszezői a Vagonul
szabadfogású birkózói és cselgáncsozói az
idén ismét bizonyítottak, valamint annak,
hogy a 25 országos bajnoki címből 21-et
az ifjúsági és serdülőkorú versenyzők sze-
rezték meg, tehát: az utánpótlás — az e-
gyéni sportágakban! — máris biztosított.

Az új esztendő küszöbén kijelenthetjük,
hogy az előbbrelépés feltételei Arad me-
gyében is adottak s ha erőnk! 1973-ban
a megyei TST 4-vel — a szakszövetségek-
kel közös egyetértésben kijelölt olimpiai
sportágakra (atlétika, torna, evezés, lab-
darúgás, kajak-kenu, céllövészet, birkózás),
valamint a komoly hagyományokkal ren-
delkező asztaliteniszre és az egyre inkább
térrel hódító cselgáncs-sportra összpontosít-
juk, ha még inkább kiszélesednek tömeg-
sportunk alapjai, ha továbbjavul az edzés-
munka és fokozódik a versenyszellem az
ideinél jobb eredmények az új esztendő-
ben nem maradhatnak el.

Ehhez kívánunk — versenyzőknek ed-
zőknek és sportvezetőknek egyaránt — sok
sikert!

OROSZHECZY KÁROLY

Történelmi negyedszázad

(Folytatás az I. oldalról)

Zimankós tél volt, éhez, rongyos tél,
de forradalmi; tél álmodással, küzdelmek-
kel, harccal, amikor Arad utcáin is fal-
ragaszok adták tudtukra az embereknek,
hogy tovább adják: megszületett a Köz-
társaság.

Negyedszázad telt el azóta.
Egy legalább évszázaddal felérő ne-
gyedszázad mely történelmünk legszebb
lapjait fogja képezni.

A szocializmus felépítésének nehéz-gyö-
nyörű korszakát.

Azt a korszakot, melyben a Román Kom-
munista Párt az egykor elmaradott ország
földjén kidolgozta a sokoldalúan fejlett
szocialista társadalom megteremtésének
átíró programját.

Azt a társadalomét melyben majd min-
denki egyaránt vehet a bőség kosarából,
arvaglakban, szellemekben egyaránt.

Nem, nem mondjuk még, hogy itt van
már a kánaán.

Tennivalóink nagyok, az előttünk álló
út is történelmi.

Romániát elmaradott országból — a
Köztársaság ével alatt — a párt vezetésé-

vel fejlődő országgá emeltük, s az elkövet-
kező negyedszázadnál rövidebb időszak-
ban társadalmi, gazdasági perspektivikus
tervünk szerint 1990-ig a gazdaságilag
legfejlettebb országok színvonalára kell
emelni.

Ezért dolgozunk, küzdünk mi is itt, A-
rad megyében.

Ezért jelentettük a megyei néptanács
napokban megtartott ülésén Nicolae
Ceașescu elvtársához küldött táviratunk-
ban jogos büszkeséggel, hogy ez évi fela-
datainkat és vállalásainkat 12 nappal ha-
táridő előtt teljesítettük.

És ezért vállaltuk, hogy az öt éves ter-
vet mi, Arad megyeiek is négy és fél év
alatt teljesítjük.

Közös munkával, közös erőfeszítéssel
románok, magyarok, németek, e tájak ösz-
szes lakói egyaránt hozzá kívánunk jár-
ni hazánk gyors fejlődéséhez.

A Republica fénylő szellemében,

Ahogy a bálcscuk és petőfik — a nagy
republikánusok — megálmodták.

Fiainkért, unokáinkért, hogy becsülettel
teljesítsük azt a feladatot, mellyel a tör-
ténelem megbízott bennünket.

Republica

(Folytatás az I. oldalról)

gondolatban sem volt szabad megsérteni
a gyerek-királyt,

és te most azt kérdezed, hogyhát nem
tanították-e az iskolában az itt a nyilam-
mibe löjtem-et, meg az Akasszátok föl
a királyokat, meg azt a verset, hogy
A nép nevében és a Republikát, és én
csak félválaszt tudok adni kérdésére, mert
hisz csak tiltva taníthatták, s amikor ott-
hon bújva, elbújdosva talán saját félel-
müinktől is, magunkban a tiltott varssoro-
kat idéztük félve tekintettünk az ablakok
felé, mert az olvasással is elköveztük azt
a szörnyű bűnt, melyre az iskolában fi-
gyelmeztettek bennünket, alig hét éves
gyermekeket,

és most, hogy kérdezősködsz, most, hogy
értelmező szótárt veszek le a könyves-
polcra, hogy egy számunkra egykor még
oly félelmetes fogalmat felmutassak most,
amikor a Köztársaság kikiáltása óta már
jóval több mint kétszer annyi idő telt el,
mint ahány éve világra született, én is el-
gondolodom a történelem menete felett,

mert hisz szavaink sem változtak soha
úgy, olyan gyorsan, mint manapság;

mert hisz tudom, azért nektek sem
könnyű — könnyből tanulj apátok ko-
rát, meg lehet, ám igazi jelentésében, min-
den árnyalatában és bonyolultságában
megérteni talán lehetetlen;

meg aztán nemcsak történelmet kell ta-
nulnotok: hanem azt is, hogyan csinálja-
tok majd ti is történelmet.

A Nagy Nemzetgyűlés ülészakájának munkálatai

A Nagy Nemzetgyűlés mostani törvényhozási ciklusának IX. ülészakája csütörtök délelőtti az első ülésen előterjesztett két törvénytervezet vitájával, s a napirendben szereplő többi kérdések megoldásával folytatódott.

A teremben a képviselőkön kívül számos meghívott volt jelen, az RKP KB több tagja, miniszterek, központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, párt- és állami aktivisták, dolgozók, gazdasági, tudományos és kulturális életünk jeles személyiségei, újságírók.

A terembe lépő párt- és államvezetők a képviselők és a meghívottak nagy tapsal köszöntötték.

A jobboldali páholyban helyet foglaltak a következő elvtársak: Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaruș, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Maxim Berghianu, Gheorghe Cioară, Florian Dănilache, Constantin Drăgan, Emil Drăgănescu, Fazekas János, Petre Lupu, Dumitru Popescu, Leonie Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vilcu.

A munkálatakat Ștefan Voitec elvtárs nyitotta meg.

A Románia Szocialista Köztársaság honvédelmének megszervezéséről szóló törvénytervezet általános vitájában felszóltak a következő képviselők: Marin Drăgan, az RKP Teleorman megyei bizottságának első titkára, Mihai Rogoz, a brassói Steagul Roșu üzem mestere, Grigore Răduică, altábornagy, a belügyminiszter első helyettese, Ștefan Pascu, a kolozsvári Babeș-Bolyai Egyetem rektora.

A törvénytervezet szakaszonkénti megvitatása után, titkos szavazás alá bocsátották. A Nagy Nemzetgyűlés elfogadta a Románia Szocialista Köztársaság honvédelmének megszervezéséről szóló törvényt.

A Gazdasági és Társadalmi Tevékenység Központi Ellenőrző Tanácsának megszervezéséről és működéséről szóló törvénytervezet vitájában felszóltak a következő képviselők: Gheorghe Roșu, az RKP Bacău megyei bizottságának első titkára, Iulia Pașca, a Temesvári Textilipari Fővállalat igazgatója, Vasile Patilă, az erdőgazdálkodási és építőanyagipari miniszter, Mihail Lupșan, a Resicai Kohászati Kombinát mestere.

A törvénytervezet szakaszonkénti vitájában több módosító indítvány hangozott el, közülük az is, hogy a törvény elnevezésébe iktassák be a munkásokról és ez a módosítás tükröződjék a dokumentum tartalmában is, a szervezetek minden fo-

kán és az egész tevékenységben, hogy ezáltal hűvebben kifejezésre jusszon a törvény jellege.

A szakaszonkénti vita után, egyes módosításokkal, a Nagy Nemzetgyűlés titkos szavazással elfogadta a Gazdasági és Társadalmi Tevékenység Központi Munkaelőirányzó Tanácsának megszervezéséről és működéséről szóló törvényt.

A következő napirendi pont keretében Constantin Stănescu elvtárs, az Államtanács titkára ismertette az Államtanács által a Nagy Nemzetgyűlés mostani ülészakájának megnyitására kiadott törvényerejű rendeletet jóváhagyására vonatkozó törvénytervezeteket. Traian Ionașcu elvtárs, a jogügyi bizottság elnöke előterjesztette bizottságának és a többi nagynemzetgyűlési állandó bizottságnak az illető törvénytervezetéről készített jelentését.

A Nagy Nemzetgyűlés lapokkal történő titkos szavazással jóváhagyta az Államtanács által kibocsátott törvényerejű rendeleket.

Az utolsó napirendi pont keretében Ștefan Voitec elvtárs, a Nagy Nemzetgyűlés elnöke rámutatott, hogy a Nagy Nemzetgyűlés Bírójának javasolta Constantin Dăscălescu képviselő elvtárs felmentését a Nagy Nemzetgyűlés titkári tisztségéből, minthogy megválasztották az Államtanács tagjává. Javasolta továbbá Vasile Popot képviselő elvtárs megválasztását az üresen maradt tisztségbe. A Nagy Nemzetgyűlés Bírójának javasolta továbbá a következő módosításokat egyes állandó bizottságok összetételében: a gazdasági-pénzügyi bizottságban Mircea Simovici és Leonida Bagiu képviselő elvtársak megválasztását két üresen maradt hely betöltésére; az ipari, építkezési és szállítási bizottságban a Vegyipari Minisztérium miniszteri rangú államtitkárává kinevezett Ilie Cișu képviselő elvtárs felmentését és Ștefan Tripsa képviselő elvtárs megválasztását; a mezőgazdasági és erdészeti bizottságban üresen maradt helyre Mastan Ruvln képviselő elvtárs megválasztását, az Államtanács tagjává választott Nicolae Giosan elvtárs felmentését és Costică Haras képviselő elvtárs megválasztását.

A Nagy Nemzetgyűlés jóváhagyta az előterjesztett javaslatokat.

Ezt követően berekesztették a csütörtöki ülést.

Ștefan Voitec elvtárs bejelentette, hogy pénteken jubileumi ülést tartanak a Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója alkalmából.

A Minisztertanács határozatot fogadott el különböző jutalmak és pótlóztónzók folyósításával kapcsolatban

A Minisztertanács határozatot fogadott el a tarifális fizetések és a nyereségből származó jutalmak, valamint az exportfeladatok megvalósításáért és az import csökkentéséért járó pótlóztónzók folyósításáról az 1973-as évi feltételek között. A Minisztertanács intézkedése az RKP KB 1972. novemberi plénuma ama határozatainak a valóra váltását szolgálja, amelyek ösztönözni kívánják a vállalatok munkaközösségeit a felajánlásaik alapján megállapított és az állami tervbe foglalt ki-egészítő termelési és export-program megvalósításában.

A minisztertanácsi határozat előirányozza, hogy azokban az egységekben, ahol az 1973-as évi terv megjelölte a minimális termelési és export-szinteket is, a rezsiben dolgozó munkások és műszaki, gazdasági, más szakmunkások és adminisztratív személyzet tarifális fizetését az érvényben lévő szabályozásoknak megfelelően folyósítsák, tekintetbe véve az említett tervmutatók minimális szintjeinek megvalósítását. Azokban az egységekben, ahol a műszaki, gazdasági és más szakmunkások tarifális fizetésének folyósítása minőségi mutató — 1000 lej áru termelésének költségei, nyereség, illetve más mutató — megvalósításától is függ figyelembe veszik, a kijelölt mutató szempontjából, az állami tervben előirányzott szint megvalósításának fokát.

Minimálisan teljesítettnek tekintik az érvényben lévő szabályozásokban előirányzott mutatókat, amelyekből a nyereségből származó jutalmazási alap maradéktalanul létrehozása függ, kivéve az 1000 lej áru termelésének költségeit, amely mutatót az állami tervben előirányzott szinten kell teljesíteni.

A határozat ugyanakkor ösztönzőket állapít meg a kiegészítő exportprogram megvalósításáért. Az exportot ösztönző alapot a vállalatokban és a fővállalatokhoz tartozó más termelőegységekben hozzák létre a minimális exportterv tervén felül realizált minden 1000 valutalejéért számított lejbeni tarifális alkalmazásával. A tarifákat minisztériumok szerint, illetve a hozzájuk tartozó egységek keretében differenciálják, az exportáru előállításával és forgalmazásával kapcsolatos feltételek

szerint. A tarifákat abban az esetben folyósítják maradéktalanul, ha az illető egység maximális szinten teljesítette az exporttervet, ha pedig nem teljesítette, 40 százalékkal csökkentik őket. A maximális szintet meghaladóan realizált export volumenéért az ösztönzési alapot 30 százalékkal felemlik. Az ösztönzési alapot végén hozzák létre. Létre lehet hozni fel lehet használni az első félév végén is a kijelölt tarifális alkalmazásából származó összegek 60 százalékaig terjedően; azzal a feltétellel, hogy az exportterv minimális szintjét összességében és viszonylatában egyaránt megvalósítsák.

Az ösztönzési alapot a következőképpen használják fel: 98 százaléka a vállalati személyzet jutalmazására, 1 százaléka az ipari fővállalati személyzet jutalmazására és 1 százaléka a külkereskedelmi egységek személyzetének a jutalmazására. A termelővállalatokban a létrehozott alap legkevesebb 80 százaléka a munkások jutalmazására kell fordítani.

A határozat ugyancsak ösztönzőket helyez kilátásba az import csökkentéséért.

A gazdasági egységek ösztönzést kapnak az import csökkentéséért, ha az évi behozatali tervhez képest nettó valutamegtakarítást realizálnak. Ez az illető egység munkaközösségének az erőfeszítése nyomán születik.

Az ösztönzési alapot az illető egységben realizált valutamegtakarítások volumenének viszonylatában 1000 valutalej alapján számított tarifák szerint kalkulálják. Az alapon legkevesebb 50 százalékát a munkások jutalmazására használnak fel, a különbözetet pedig a többi alkalmazotti kategóriák jutalmazására.

A határozat értelmében az említett ösztönzőkön kívül külön jutalmakat lehet folyósítani az erre létesített alaphoz export-, import- és szolgáltatási műveletek keretében elért olyan kiváló eredményekért, amelyek több valutát hoznak és javítják a valutaköltség-árfolyamot.

A határozat értelmében létrehozott ösztönzési alapokból az olyan dolgozókat jutalmazzák, akik rendkívüli módon hozzájárultak a kivitelhez, a behozatali csökkentéshez és a külkereskedelmi tevékenység hatékonyságának növeléséhez.

Tájékoztató

Szerkesztette

BÁLAJ KATALIN

1972. december 29.,

Péntek

Napkelte 7.51, napnyugta 16.44 óra. Az évből eltelt 364 nap, hátra van még 2.

- 1760-ban született Diószegi Sámuel botanikus
- 1828-ban született Szendrey Júlia
- 1920-ban alakult meg a Francia Kommunista Párt

Filmek

DACIA: Vakáció Rómában (am) (9.30, 12, 14, 18.30, 21). STUDIO: A névtelen velenő (o) (10, 12, 14, 16, 18, 20). MUREȘUL: Egy csillag pere (sp) (10, 12.30, 15, 17.30, 20). IFJÚSÁGI: Tick... tick... tick... (11, 14, 16, 18, 20). PROGRESUL (Újarad): Rajzfilmek (11). Jó fiúk, rossz fiúk (am) (15, 17, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): Egy virág és két kertész (i) (18). CPR (Grădite): Dát csillaga (am) (17, 19).

A VIDEKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Bolondok hete (r). I. NEU: Nagyzási hőbort (f). CHISINEU CRIS: A prérj (f). NAGYLAK:

Viszontlátásra, Chips úr! (a). KÜRTÖS: Hatalom és igazság (r). PANKOTA: Osceola (NDK). SEBES: Félix és Otilia (r). SZENT-ANNA: Szegénylegények (r). PÉCSKA: Hatalom és igazság (r). ȘIRIA: Robin Hood (o). VINGA: Hármán Virginiából (am). BUTY-TYIN: 20 ezer mérföld a tenger alatt (am).

Színház

SZOMBATON, december 30-án este fél 8 óra: BARONUL (F-bérlet, Készruha-gyár, Bütorgyár, Progresul Vállalat, Törvényszék, Ügyvédi kollégium).

VASARNAP, december 31-én délután fél 4 óra: TREI CRAI DE LA RĂSĂRIT (bérletszűnelt).

Dóbszínház

VASARNAP, december 31-én délelőtti fél 11 óra: Giscinel.

Ma délután 18 óra: a Ioan Slavici könyvesboltban a temesvári Facla könyvkiadó bemutatja Schwartz Gheorghe fiatal aradi prózaíró, nyomdából frissen kikerült regényét, a Martorult. A találkozón minden érdeklődőt szívesen látnak.

Televízió

9.00 Telex. 9.05 Enciklopédia (ismétlés). 9.50 Népzene. 10.00 Német nyelvtanfolyam — 34. lecke. 10.30 Irodalmi szemle (ismétlés). 11.00 Bihari népdalok (ismétlés). 11.25 Szabadság, demokrácia, Köztársaság (ismétlés). 12.35 Híradó. 17.00 óra körül: A Köztársaság kikiáltása 25. évfordulójának szentelt nagynemzetgyűlési jubileumi ülést közvetít a Románia Szocialista Köztársaság Palotájának terméből; — Híradó; — A Köztársaság kikiáltása 25. évfordulójának szentelt díszelőadás közvetítése Románia Szocialista Köztársaság Palotájának terméből. 20.40 Várakozás — román játékfilm. 21.50 Románia — 72 — Paul Anghel filmösszeállítása. 22.35 24 óra.

Figyelem!

Az alábbi kis hír nőket, férfiakat egyaránt érdekel. A Higiena kisipari szövetkezet közli egységeinek munkaprogramját az év utolsó és az új esztendő első napjaiban. December 31-én, vasárnap minden fodrász- és borbélyüzlet reggel 6 órától este 6 óráig a lakosság rendelkezésére áll. 1973. január 2-án a következő egységek tartanak nyitva 7—12 óra között: a Köztársaság út 23 szám alatti 16-os, a Köztársaság út 86 szám alatti 15-ös, és a Köztársaság út 95 szám alatti lévő 20-as számú borbélyüzletek. A többi üzlet zárva tart.

Múzeum

Az Arad Megyei Múzeum, Enescu tér 1. szám, telefon 164-99 hétfő kivételével, naponta 11—19 óra között van nyitva. Megtekinthetők a következő kiállítások: — állandó jellegűek: Az 1848—1849-es forradalom; Régi történelem; Képzőművészeti tárlat; — időlegesek: A Köztársaság kikiáltásának 25. éve; Az Arad megyei román népművészet.

Bizonyára érdekli a szilveszterre készülődő háziaszonyokat, hogy december 30-án, szombaton a Poiana és Republica cukrászdákban eladással egybekötött kiállítás nyílik.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: ma, december 29-én általában szép, de hűvös idő. Éjjel és a reggeli órákban derült ég, napközben változó mennyiségű felhőzet és helyenként, főleg a hegyvidékeken hószállingózás lehetséges. Mérsékelt időközönként megélénkülő keleti, délkeleti szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 10 és mínusz 4, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig plusz 1 és plusz 5 fok között változik. Reggel helyi ködképződés.